

3. ročník

Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Názov predmetu	Slovenský jazyk a literatúra
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	 tretí
Časový rozsah výučby	8 hodín týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	6 hodín
počet voliteľných hodín	2 hodiny
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2010
UO vypracoval	Mgr. Marta Mareková

1. Charakteristika vyučovacieho predmetu:

Predmet slovenský jazyk a literatúra má komplexný charakter, pretože spája jazykovú, slohovú zložku, písanie, literárnu zložku a čítanie. Jazyk slovenský v 1., 2. a 3. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú v 1. ročníku ZŠ a v ďalších ho prehľbujú. K hlavným aspektom rozvíjania už získaných jazykových

zručnosti a návykov patrí rozvoj slovnej zásoby, získanie základov pravopisu a znalostí z oblasti literatúry. V rámci zložky čítanie a literárna výchova by sa mal dôraz klásť na čítanie s porozumením, verbálnu a neverbálnu komunikáciu. Nezanedbateľnou je i emocionálna stránka jazykovej výchovy – vytváranie kladného vzťahu k čítaniu a knihám a prostredníctvom nich k materinskému jazyku. Písanie je základným nástrojom gramotnosti. Na hodinách písania si žiaci precvičujú už naučené tvary písmen a číslíc s ohľadom na dodržiavanie hygienických a estetických zásad. Žiaci sa učia vyjadrovať v krátkych ústnych prejavoch, odpovedajú na otázky, vedia sformulovať prosbu a poďakovanie, vedia sa ospravedlniť, poblahoželať blízkym osobám, formulovať krátku správu, stručne reprodukovat' prečítaný text, pracovať s textom.

2. Ciele vyučovacieho predmetu:

Cieľom jazykového vyučovania je naučiť žiakov nielen základné pojmy a poučky, ale naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Prostredníctvom literárnej zložky sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú si k nim kladný vzťah.

Cieľom vyučovania slovenského jazyka v 1. ročníku ZŠ je predovšetkým:

- osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania)
- poskytovať bohaté skúsenosti s významom – komunikačnou a vzdelávacou funkciou písanej reči
- osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a stylistickej
- osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma
- získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- osvojiť si návyky správnej výslovnosti
- poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme
- prehľbovať si zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa
- jazykové prostriedky vedieť vzájomne prepájať v jazykovom systéme
- viesť žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti komunikácie (ústnej aj písomnej)

Prvoradým cieľom a základnou úlohou komunikačného vyučovania materinského jazyka v 2.- 4.ročníku je vytvoriť u žiakov komunikačné zručnosti.

Základné komunikačné zručnosti sú: počúvanie hovorenie, čítanie a písanie.

Okrem tejto klasifikácie ich ešte rozdeľujeme do dvoch veľkých oblastí založených na funkcii počúvania a čítania (receptívne), hovorenia a písania (produktívne).

Receptívna oblasť (vnímanie) pozostáva z činností, pri ktorých žiak dostáva informácie a myšlienky z vonkajších zdrojov. Spája počúvanie a čítanie. Sú to dva základné spôsoby prijímania informácií od iných. Produktívna oblasť (vyjadrovanie) je druhou polovicou vyučovania materinského jazyka. Obsahuje činnosti, kde žiak realizuje svoje myšlienky a informácie a delí sa s nimi s inými žiakmi. Ide o oblasť hovorenia a písania, v ktorej sa produkujú zmysluplné myšlienky a rôzne informácie prostredníctvom slov.

Každá vyučovacia hodina materinského jazyka by mala byť zameraná na dieťa a jeho skúsenosť s jazykom a svetom, pričom počúvanie, čítanie, hovorenie a písanie by mali byť jej samozrejmosťou bez ohľadu na obsah vyučovacej hodiny. Z uvedeného vyplýva, že spomínané komunikačné zručnosti navzájom súvisia, a preto by sa mali vyučovať ako celok.

Tento fakt je možné využiť v praxi u žiakov nižších ročníkov, ktorý je charakteristický prirodzeným priebehom učenia a jeho obsah tvorí počúvanie, hovorenie, čítanie, písanie a výtvarný prejav.

Kľúčové kompetencie a zručnosti

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice

I. Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti

1. Zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi
2. V písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ

Analytické zručnosti

1. Fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií
2. V prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriaďovať postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom /návčičnom/ období a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti

1. Porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh)
2. Porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu)
3. Dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner
4. Zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav

1. Pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ.
2. Osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov
3. Reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ vidí, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo podrobne reprodukovať.

Informačné zručnosti

1. Osvojiť si základné počítačové zručnosti

II. Komunikačné zručnosti

2. Adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu
3. Vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu
4. Naučiť žiaka verejne prezentovať a obhájiť vlastný názor

Štruktúra učebných osnov pre 2. ročník ZŠ vychádza z najnovších poznatkov v oblasti lingvistiky, primárnej pedagogiky, vývinovej psychológie a didaktiky materinského jazyka. Rešpektuje aktuálne smery lingvistického výskumu (systémovo-štruktúrny, komunikačno-pragmatický a kognitívny). Pri tvorbe učebných osnov sme vychádzali zo všeobecných didaktických princípov (princíp komplexnosti, princíp komunikačno-kognitívny, princíp orientácie na žiaka, princíp aktuálnych lingvistických poznatkov). Najväčšiu pozornosť sme venovali princípu komplexnosti, ktorý sa prejavuje v úrovni kompetenčnej – rozvoj komunikačnej kompetencie žiaka v materinskom jazyku v súlade s inými kľúčovými kompetenciami, v medzipredmetovej úrovni – rozširovanie komunikačných poznatkov a formovanie hodnôt z rôznych pohľadov danej tematiky, v medzizložkovej úrovni – integrácia jazykového vyučovania, slohu, čítania a literárnej výchovy (zabezpečuje komplexnú povahu komunikačného procesu) a vnútrozložkovej – prepájanie tém v rámci jazykovej, slohovej a literárnej zložky predmetu.

Kľúčovým pojmom koncepcie je komunikačná kompetencia, ktorú vnímame ako schopnosť funkčne používať jazyk v rôznych komunikačných situáciách na základe elementárnych poznatkov jazykového systému. Súčasťou komunikačnej kompetencie je jazyková kompetencia, ktorú tvorí súhrn schopností, ktoré umožňujú používateľovi jazyka odlíšiť gramaticky správnu vetu od nesprávnej a schopnosť tvoriť nové vety. Osvojenie jazykovej kompetencie má dlhodobejš

3. Učebné zdroje

Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit) (nové z konkurzu)

Čítanka pre 3. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit)

Písanie pre 3. ročník ZŠ (1. a 2. časť)

Mimočítanková literatúra (pracovný zošit)

Detský časopis, Knihy zo školskej knižnice

4. Kritériá a stratégie hodnotenia:

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe slovenského jazyka využívame najmä:

- motivačné rozprávanie a rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- didaktické hry (seberealizačné aktivity na uplatnenie záujmov a spontánnosti)
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia predmetov, javov a činností)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania – napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- dramatizácia (rozvoj vnímania, predstavivosti, pevnej vôle a prežívania) výklad učiteľa
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa 2. ročníka je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známami podľa Metodického pokynu č.7/2009-R z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov základnej školy:

1 – výborný,

2 – chváľitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Stupeň 1 (výborný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný. Grafický prejav je estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný)

Žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a vie ich pohotovo využívať. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré tvorivo aplikuje pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Grafický prejav je prevažne estetický. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý)

Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenie poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a pri ich využívaní má nepodstatné medzery. Má osvojené kľúčové kompetencie, ktoré využíva pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach s menšími nedostatkami. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť. V ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Grafický prejav je menej estetický. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný)

Žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov ako aj v ich využívaní. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov

a hodnotení javov. Jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky. V kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly, grafický prejav je málo estetický. Vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný)

Žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami, má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho činností a grafický prejav sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

Časový rozsah výučby : 8 hodín týždenne – 264 hodín ročne

Tematický celok	Obsah (obsahový štandard)	Výkonový štandard (vzdel. výstupy)	Medzipredmetové vzťahy a prierezové témy	Časová dotácia
GRAMATIKA (3hodiny týždenne/99 hodín ročne)				
1. Abeceda	• Tlačené a písané písmená abecedy • Radenie slov podľa abecedy • Názvy písmen • Vyhľadávanie slov v slovníku podľa abecedy	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - tlačenú a písanú podobu abecedy - zoradiť slová v abecednom poradí	VMR DOV ENV OŽZ	6

	pojmy: abeceda, slovník, druhy slovníkov, encyklopédia, telefónny zoznam	- správne pomenovať všetky písmená - vyhľadať v slovníku, encyklopédii alebo v tel. zozname slovo podľa abecedy		
2. Delenie slov na slabiky	• Slovo, slabika • Rozdeľovanie slov na slabiky • Vytváranie slov prostredníctvom slabikotvorných slabík pojmy: slabikotvorné hlásky l,ĺ,r,ř, písanie a výslovnosť spol. l,ĺ,r,ř	Žiaci vedia/ovládajú: - rozdeliť slová na slabiky, zo slabík utvoriť slová - že slabiky l,ĺ a r,ř môžu nahradiť samohlásku a vytvoriť slabiku	ENV OSR	4
3. Obojaké spoluhlásky	• Delenie spoluhlások- tvrdé, mäkké, obojaké • Názvy obojakých spoluhlások • Pravopis po obojakých spoluhláskach pojmy: obojaké spoluhlásky	Žiaci vedia/ovládajú: - rozoznať obojaké spoluhlásky - vymenovať obojaké spoluhlásky - že po obojakých spoluhláskach	VLV PPZ	6

	b,m,p,r,s,v,z,f	píšu i,í alebo y,ý		
4. Vybrané slová	• Vybrané slová • Pravopis vybraných slov vo všeobecnom ponímaní • Príbuzné slová pojmy: vybrané slová, príbuzné slová	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>zadefinovať vybrané slová</i> - <i>rozoznávať vybrané a príbuzné slová</i> - <i>že vo vybraných slovách píšeme y alebo ý</i>	VLV MED	5
5. Vybrané slová po b Vybrané slová po m Vybrané slová po p Vybrané slová po r Vybrané slová po s Vybrané slová po v Vybrané slová po z	• Vybrané slová po jednotlivých obojakých spoluhláskach (okrem spoluhlásky f) • Odvodzovanie a tvorenie príbuzných slov • Pravopis vybraných a príbuzných slov pojmy: vybrané slová po obojakých spoluhláskach	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>pravopis vybraných slov</i> - <i>správne uplatniť pravopis v príbuzných slovách</i> - <i>vybrané slová používať nielen izolovane, ale aj v slovných spojeniach a v textoch</i> - <i>vysvetliť význam vybraných slov</i>	OSR MED MUV ENV OŽZ	50

	b,m,p,r,s,v,z, príbuzné slová	- <i>nahradiť slová a slovné spojenia vybraným slovom a naopak</i> - <i>triediť príbuzné slová</i>		
Ohybné slovné druhy Podstatné mená	• Podstatné mená - konkréta • Rozdelenie podstatných slov na všeobecné a vlastné • Pravopis vlastných podstatných mien pojmy: podstatné mená, všeobecné a vlastné podstatné mená	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>zadefinovať podstatné mená (PM)</i> - <i>pýtať sa na PM správnou otázkou</i> - <i>nájsť a vyhľadať PM v textoch a cvičeniach</i> - <i>rozlišovať všeobecné a vlastné PM</i> - <i>rozoznávať podstatné mená pomocou ukazovacích zámen ten, tá, to, tí, tie</i> - <i>uplatniť správny pravopis vo vlastných PM – osôb, zvierat, vecí, miest a obcí, vrchov, riek, potokov, štátov, svetadielov...</i>	ENV VLV VMR OSR	6

7. Slovesá	• Slovesá • Synonymá • Prídavné mená • Antonymá pojmy: slovesá,	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>zadefinovať slovesá</i> - <i>funkciu sloviess v texte</i> - <i>pýtať sa na slovesá správnou otázkou</i> - <i>nájsť a vyhládať slovesá v textoch a cvičeniach</i> - <i>tvoriť synonymá</i> - <i>zadefinovať prídavné mená</i> - <i>pýtať sa na prídavné mená správnou otázkou</i> - <i>vyhládať akostné prídavné mená v textoch a cvičeniach</i> - <i>tvoriť antonymá</i>	OSR OŽZ	6
8. Prídavné mená	akostné prídavné mená, slová s podobným (synonymá) a opačným (antonymá) významom	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>krátko zadefinovať zámená</i> - <i>vymenovať bežne používané</i>	ENV VMR	5

	pojmy: zámená - ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony - ten, tá, to, tí, tie - moje, tvoje, naše, vaše	<i>zámená</i> - <i>vyhl'adať zámená v texte</i> - <i>používať zámená pri komunikácii s inými osobami</i>		
10. Číslovky	• Číslovky • Vyhľadávanie základných a radových čísloviek v cvičení alebo v texte pojmy: základné a radové číslovky	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - <i>povedať jednoduchú definíciu čísloviek</i> - <i>vyhl'adať základné a radové číslovky, s ktorými sa už stretli alebo ich poznali v texte</i> - <i>v bežnej komunikácii používať slovný druh – číslovky</i> - <i>správne napísať číslovky do 1 000</i> - <i>usporiadať/napísať číslovky (slovom) od najmensej po najväčšiu a naopak</i>	OŽZ ENV	5
SLOH (1 hodina týždenne – 33 hodín ročne)				

1. List	• List, písanie listu • Písomné členenie listu (úvod, jadro, záver) • Oslovenie, podpis pojmy: list, oslovenie, podpis	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - rozoznať časti listu - zoštylizovať jednoduchý list - pravopis oslovenia - podpísať sa svojím menom, prípadne priezviskom	VMR OSR	5
2. Rozprávanie ústne, písomné	• Ústne a písomné rozprávanie • Rozprávanie vlastných prežitých zážitkov • Osnova -úvod, jadro, záver • Rozprávanie príbehu podľa osnovy • Časová postupnosť pojmy: osnova, úvod, jadro, záver, časová postupnosť	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - porozprávať udalosť alebo zážitok podľa osnovy - dodržiavať pri rozprávaní a písaní časový sled/postupnosť	PPZ VMR ENV	7
3. Oznam	• Písomné odovzdávanie	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i>	MEV	6

SMS E-mail	informácií prostredníctvom mobilu (SMS), písomne (oznam, korešpondenčný lístok) a elektronicky (e-mail) <i>pojmy:</i> oznam, SMS, e-mail, korešpond. lístok	- napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS správy, e-mailom alebo klasicky prostredníctvom korešpondenčného lístka - sformulovať správu tak, aby obsahovala základ. informácie	VMR ENV	
4. Inzerát	• Inzeráty v tlači • Vyhľadávanie inzerátov v tlači • Písanie inzerátov <i>pojmy:</i> inzeráty nachádzajúce sa v tlači	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - vyhľadať inzerát v časopise, novinách alebo v reklamných tlačovinách - sformulovať písomne krátky inzerát	OSR DOV MEV	2
5. Reklama	• Reklama. Druhy reklamy. • Analýza reklamných textov	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i>	MEV VMR	4

	• Tvorba reklamných textov • Reklamný plagát pojmy: reklama, druhy reklamy	- vlastnými slovami charakterizovať pojem reklama - rozlíšiť druhy reklamy - posúdiť hodnovernosť reklamy - sformulovať krátky reklamný text	MUV	
6. Pozvánka Písomné odovzdávanie informácií	• Pozvánka a jej písomná formulácia • Obsah pozvánky pojmy: pozvánka	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - písomne sformulovať text pozvánky na podujatie - ovládať prvky, ktoré v pozvánke nesmú absentovať (miesto, čas, program, kto pozýva) - pozvánku primerane graficky ozvláštniť	PPZ VMR	3
7. Opis predmetu Opis obrazu Opis ilustrácie	• Opis konkrétneho predmetu – základné prvky, funkcie, využitie... • Členenie opisu na odseky – úvod, jadro, záver	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - opísať predmet (jeho využitie, funkciu)	OSR MEV	4

	<i>pojmy:</i> opis, odsek	- opísať detskú príp. umeleckú ilustráciu (z čítanky, knihy)		
8. Vizitka, druhy vizitiek	• Vizitka. Druhy vizitiek • Tvorba vizitky • Predstavovanie sa pomocou vizitky <i>pojmy:</i> vizitka, druhy vizitiek	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - predstaviť sa prostredníctvom vizitky - vyrobiť si vlastnú vizitku	OSR MEV VMR	2
ČÍTANIE A LITERÁRNA VÝCHOVA (4 hodiny týždenne – 132 hodín ročne)				
1. Škola Jeseň	• Práca s textom - literárne texty zamerané na zvládnutie techniky čítania, na porozumenie prečítaného textu (témy obsahujúce prírodné motívy spojené s jeseňou a tematikou školy) <i>pojmy:</i> literatúra pre deti	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - vymenovať knihy pre deti a mládež, ktoré poznjú z domu alebo knižnice - niektorých významných detských autorov - porozprávať krátky dej z prečítanej knihy alebo povedať	VLV OŽZ MEV ENV	35

		jej obsah		
2. Rodina	• Rozdelenie literatúry na poéziu a prózu, v súvislosti s poéziou vyvodenie pojmu verš • Práca s textom – literárne texty s tematikou rodiny a rodinných vzťahov pojmy: poézia, próza, verš, odsek	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - rozoznať poéziu od prózy - v literárnom texte identifikovať verš - v prozaickom útvare rozoznať odseky - vyhľadať detskú literatúru v knižnici, orientovať sa v nej	OSR VMR DOV	28
3. Zima Zimné sviatky- Vianoce Tradície spojené so zimou	• Krátke ľudové útvary • Pranostika, oboznámenie sa so známymi pranostikami • Prirovnávanie, vyhľadávanie prirovnaní v literárnych útvaroch	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - čo je ľudová slovesnosť a ktoré literárne útvary obsahuje - svojimi slovami pranostiku	MUV ENV OŽZ PPZ	20

	pojmy: ľudová slovesnosť, pranostika, ľudová rozprávka, prirovnanie	charakterizovať - pranostiky vyhľadať, niektoré známejšie si zapamätať a povedať ich - pojem ľudová rozprávka, vedia ju odlíšiť od autorskej rozprávky - pojem prirovnanie, vedia ho v texte vyhľadať		
4. Autorská rozprávka- výber z domácej i svetovej tvorby Hlavná a vedľajšia postava	• Čítanie rozprávok v učebnici, v časopisoch, v knižnici, doma • Členenie rozprávok ako literárneho útvaru • Mená svetových rozprávkárov a ich tvorba pojmy: autorská rozprávka, hlavná postava, vedľajšia post	Žiaci vedia/ovládajú: - pojem autorská rozprávka - rozdiel medzi ľudovou a autorskou rozprávkou - prakticky nájsť príklady autorskej rozprávky - členenie textu rozprávky a vedia pomenovať jej výchovný cieľ - hlavné a vedľajšie postavy rozprávky	PPZ MUV OSR	25

		- rozprávku zdramatizovať		
5. Príslovia a porekadlá	• Nové literárne útvary ľudovej slovesnosti – príslovie, porekadlo • Výchovné využitie poučenia v porekadle pojmy: príslovie, porekadlo	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - pojem príslovie a porekadlo - vyhľadať príslovia a porekadlá v čítanke, knižnici a v časopiseckej literatúre - povedať výchovný cieľ príslovia	OSR ENV	10
6. Povest' Výber zo slovenských povestí	• Jednoduchá povesť a jej druhy • Hlavná myšlienka povesti pojmy: povesť, hlavná myšlienka	<i>Žiaci vedia/ovládajú:</i> - pojem povesť - že existuje viacero druhov povestí - v povesti určiť hlavnú myšlienku, vedia ju výchovne využiť - sformulovať krátke otázky k textu	MEV OSR IKT ENV VLV	13

Vzdelávacia oblasť		Jazyk a komunikácia
Názov predmetu		ANGLICKÝ JAZYK
Stupeň vzdelania		ISCED 1
Ročník		tretí
Časový rozsah výučby		3hodiny týždenne
Z toho	počet hodín ŠVP	3 hodiny
	počet voliteľných hodín	0 hodiny
Dátum poslednej zmeny UO		1. september 2010
UO vypracoval		Mgr. Denisa Haláčková

Charakteristika predmetu

Predmet anglický jazyk v tret'om ročníku plynulo nadväzuje na predchádzajúce vyučovanie v prvom a druhom ročníku. Zameriava sa na rozvoj štyroch kľúčových kompetencií na úrovni tretieho ročníka základnej školy.

1. Čítanie s porozumením – snažíme sa tu spojiť vizuálny vnem z čítaného slovíčka so správnou výslovnosťou.
2. Počúvanie s porozumením - túto kompetenciu rozvíjame hlavne počúvaním jednoduchých piesní, ale aj textov
3. Rozprávanie – snažíme sa odovzdať deťom jednoduché slovné spojenia, naučiť ich základné slovné zvraty
4. Písanie – písanie obmedzujeme ne minimum, žiaci začínajú písať iba základné slovíčka, až v druhej polovici školského roka sa táto kompetencia rozširuje.

Uplatnenie prierezových tém

V rámci predmetu anglický jazyk v 6. ročníku budeme vyučovať

- environmentálnu výchovu
- protidrogovú výchovu
- rodičovskú výchovu

- sexuálna výchovu
- tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Zautomatizovať základné frázy a slovné spojenia	Učebné predmety	Predmety používané v škole čísla	Obnoviť a zopakovať z predchádzajúceho roka Naučiť sa novú slovnú zásobu Naučiť poznať predmety používané v škole Zopakovať čísla	17
Naučiť deti rôzne druhy zvierat Naučiť používať prídavné mená	Zvieratá/ fauna	Slovná zásoba: zvieratá Prídavné mená	Naučiť sa novú slovnú zásobu Naučiť sa používať prídavné mená	11
Rozšíriť slovnú	Škola a jej	Slovná zásoba: školské prostredie	Naučiť sa novú slovnú zásobu	14

zásobu školské prostredie. Naučiť žiakov vyjadriť kde sa nachádza predmet	zariadenie	Použitie predložiek miesta	Naučiť sa používať predložky miesta	
Rozšíriť slovnú zásobu o základné druhy oblečenia. Naučiť žiaka používať slovné spojenie: Mám oblečené	Základné druhy oblečenia	Slovná zásoba: oblečenie Slovné spojenie Mám oblečené	Naučiť sa novú slovnú zásobu Žiak má vedieť používať slovné spojenie : Mám oblečené	16
Rozšíriť slovnú zásobu o športové disciplíny. Naučiť tvorbu záporu	Športové disciplíny	Slovná zásoba: Športové disciplíny Tvorba záporu	Naučiť sa novú slovnú zásobu Žiaci sa majú naučiť tvoriť zápor	14
Rozšíriť slovnú zásobu o zvieratá, slovesá Navodiť používanie modálneho slovesa	Kultúra a jej formy	Slovná zásoba: zvieratá, slovesá Používanie modálneho slovesa can	Naučiť sa novú slovnú zásobu Žiaci sa majú naučiť používať modálne sloveso	12
Rozšíriť slovnú zásobu	Druhy a spôsoby	Slovná zásoba: nakupovanie	Naučiť sa novú slovnú zásobu	13

o nakupovanie	nákupu			
Rozšíriť slovnú zásobu o Rodina Naučiť žiakov vyjadriť čo mám a nemám rád	Vzťahy medzi ľuďmi	Slovná zásoba: Rodina Používanie spojenia mám / nemám rád	Naučiť sa novú slovnú zásobu Zvládnuť vyjadriť čo mám a nemám rád	15

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Názov predmetu	Matematika
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	 tretí
Časový rozsah výučby	3 + 2 hodiny týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	3 hodiny

počet voliteľných hodín	2 hodiny
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2010
UO vypracoval	Mgr. Elena Huličiaková

Charakteristika predmetu

Učebný predmet matematika na I. stupni ZŠ je založený na realistickom prístupe k získavaniu nových vedomostí a na využitie manuálnych a intelektových činností žiaka. Na rovnakom princípe sa pristupuje k aplikácii nových matematických vedomostí v reálnych situáciách. Tento spôsob získavania matematických vedomostí umožňuje získať matematickú gramotnosť novej kvality, ktorá sa prelína celým základným matematickým vzdelaním a vytvára predpoklady pre ďalšie úspešné štúdium matematiky a pre celoživotné vzdelávanie.

Matematika na I. stupni ZŠ zahŕňa:

- elementárne matematické poznatky, zručnosti a činnosti s matematickými objektmi rozvíjajúce kompetencie potrebné v ďalšom živote /osobnom, občianskom, pracovnom a pod./
- vytváraním presných učebných návykov rozvoj žiackych činností, presného myslenia a formovania argumentácie v rôznych prostrediach, rozvoj algoritmického myslenia,
- súhrn veku primeraného matematického a informatického poznania, ktoré tvoria východisko k všeobecnému vzdelaniu kultúrneho človeka,
- informácie dokumentujúce potrebu matematiky a informatiky pre spoločnosť.

Obsah vzdelávania je v učebnom predmete matematika rozdelený na päť tematických okruhov. Toto členenie sa zachováva aj pre ostatné stupne vzdelávania, pričom na každom stupni nemusí byť explicitne zastúpený každý z týchto tematických okruhov:

1. Čísla, premenná a počtové výkony s číslami
2. Postupnosti, vzťahy, funkcie, tabuľky, diagramy
3. Geometria a meranie
4. Kombinatorika, pravdepodobnosť, štatistika
5. Logika, dôvodenie, dôkazy

Uplatnenie prierezových tém

V rámci predmetu matematika v 3. ročníku budeme vyučovať:

- environmentálnu výchovu
- ochranu života a zdravia
- osobnostný a sociálny rozvoj

Viac v časovo-tematických plánoch predmetu.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Ď Sčítanie, rovnaké sčítance, násobenie, znak násobenia ($\cdot$), súčin, činiteľ, niekoľkokrát viac,...	I. Násobenie a delenie prirodzených čísel v obore do 20	Ď - Zavedenie násobenia. Ď - Súvislosť medzi násobením a sčítaním. Ď - Nácvik násobenia v obore do 20. - Počítanie pamäti. - Automatizácia spojov	Ď - Poznať znak násobenia ($\cdot$). Ď - Vedieť pamäti všetky spoje násobenia v obore prirodzených čísel do 20. Ď - Zväčšiť dané číslo násobením niekoľkokrát. Ď - Vedieť násobiť číslom 1 a 0. - Pochopiť princíp násobenia v závislosti od poradia činiteľov.	27
Ď Slovná úloha, zápis slovnej úlohy správnosť riešenia, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...		Ď -Riešenie slovných úloh na násobenie. Ď -Propedeutika úloh na násobenie s kombinatorickou motiváciou. Ď -Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na násobenie v obore do 20. Ď -Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh na násobenie v obore do 20. -Slovné úlohy na priamu úmernosť (ako propedeutika) v obore do 20.	Ď -V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy na násobenie typu: Ď 1. určiť súčet rovnakých sčítancov, Ď 2. zväčšiť dané čísla niekoľkokrát. Ď -Matematizovať primerané reálne situácie. -Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď.	
Ď Celok, časť celku, odčítanie, delenie, znak delenia ($:$), delenec, deliteľ, podiel, niekoľkokrát menej, počet rovnakých častí (delenie na), skupiny		Ď -Zavedenie delenia. Ď -Propedeutika zlomkov (rozdeľovanie na polovice, tretiny,...) Ď -Delenie, ako postupné odčítanie rovnakého čísla. Ď -Nácvik delenia v obore do 20. Počítanie pamäti. Ď -Automatizácia spojov. Ď -Súvislosť medzi delením a násobením.	Ď -Odčítat' od daného čísla postupne niekoľko rovnakých čísel. Pochopiť súvislosť medzi odčítaním a delením. Ď -Poznať znak delenia ($:$). Ď -Vedieť pamäti všetky spoje delenia v obore prirodzených čísel do 20. Ď - Deliť číslom 1. Vedieť, že nulou sa nedelí. Ď - Zmenšiť dané číslo delením	

danej veľkosti (delenie po),...			niekoľkokrát. - Vedieť deliť na rovnaké časti (rozdelenie na daný počet rovnakých častí), vedieť deliť podľa obsahu (delenie po, rozdelenie skupiny danej veľkosti). .	
---------------------------------	--	--	--	--

Ť Slovná úloha, kontrola správnosti riešenia, výsledok, odpoveď,...		Ť - Riešenie slovných úloh na delenie. Ť - Tvorenie slovnej úlohy k danému numerickému príkladu na delenie v obore do 20. - Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie nepriamo sformulovaných úloh na sčítanie a odčítanie v obore do 100.	Ť -V obore do 20 riešiť jednoduché slovné úlohy typu: 1. Rozdelenie daného čísla na daný počet rovnako veľkých častí (delenie na) Ť 2. Delenie podľa obsahu Ť 3. Zmenšenie daného čísla niekoľkokrát. Ť - Matematizovať primerané reálne situácie. - Vedieť overiť správnosť riešenia a formulovať odpoveď.	
Ť Jednotky, desiatky, stovky, tisícky, troj- a štvorciferné číslo, číselná os, pred, za, rozklad čísla, vzťah pojmov číslo – číslica, zostupný číselný rad, vzostupný číselný rad, Ť porovnávanie čísel, viac, menej,	II. Vytváranie prirodzených čísel v obore do 10 000	Vytváranie čísel. Rozšírenie prirodzených čísel oboru do 10 000. Zobrazovanie čísel na číselnej osi, porovnávanie čísel a ich zaokrúhľovanie na desiatky, stovky.	Ť -Vedieť čítať a písať troj- a štvorciferné čísla. -- Počítat' po tisícoch, stovkách, desiatkach, jednotkách. Ť -Rozložiť troj- a štvorciferné čísla na tisícky, stovky, desiatky a jednotky, aj opačne – t. j. vedieť zapísať pomocou jednotiek, desiatok, stoviek a tisícok. Ť - Zobrazovať a porovnávať čísla na číselnej osi i pomocou znakov >, <, =. Ť -Riešiť v obore prirodzených čísel do 10	23

		Slovné úlohy na porovnávanie v obore do 10 000. Tvorenie slovnej úlohy k danému príkladu na porovnávanie v obore do 10 000. Zavedenie jednotiek dĺžky: mm, km. Jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km a ich premieňanie.		
Ÿ Súčet, rozdiel, súčin, podiel,...	III. Sčítanie a odčítanie prirodzených čísel v obore do 10 000	Ÿ - Pamäťové a písomné sčítanie a odčítanie prirodzených čísel. Ÿ - Zoznámenie sa s kalkulačkou a jej displejom. - Sčítanie a odčítanie s využitím kalkulačky.	Ÿ -Vedieť sčítať a odčítať jednoduché príklady aj spamäti. Ÿ -Ovládať algoritmus písomného sčítania a odčítania v obore do 10 000. Ÿ - Pohotovo sčítať a odčítať prirodzené čísla v obore do 10 000. Ÿ -Osvojiť si praktické sčítanie a odčítanie na kalkulačke v obore do 10 000. -Vedieť urobiť kontrolu správnosti.	32

Ÿ Jednoduchá slovná úloha, Ÿ zložená slovná úloha, Ÿ zápis slovnej úlohy, kontrola správnosti riešenia, súčet, rozdiel, súčin, podiel, zväčšiť a zmenšiť dané číslo,...		Ÿ -Riešenie jednoduchých a zložených slovných úloh. Ÿ - Tvorenie textov k numerickým príkladom. Ÿ -Riešenie nepriamo sformulovaných slovných úloh. - Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom	Ÿ -Riešiť jednoduché slovné úlohy na sčítanie typu: Ÿ 1. Určenie súčtu, keď sú dané dva sčítance, Ÿ 2. Dané číslo zväčšiť o... (o niekoľko viac). Ÿ - Riešiť jednoduché slovné úlohy na odčítanie typu: Ÿ 1. Určenie jedného sčítanca, ak je daný súčet a druhý sčítanec. Ÿ 2. Dané číslo zmenšiť o.... (o niekoľko menej). Ÿ 3. Porovnávanie rozdielom. Ÿ - Riešiť zložené slovné úlohy typu: Ÿ $a + b + c$ $a - b - c$ Ÿ $a - (b + c)$ $(a + b) - c$ Ÿ $a + (a + b)$ $a + (a - b)$ Ÿ Ÿ - Riešiť nepriamo sformulované slovné úlohy. Ÿ - Riešenie slovných úloh s neprázdny prienikom Ÿ - Vedieť overiť správnosť riešenia (výsledku) a formulovať odpoveď. Ÿ - Matematizovať primerané reálne situácie .	
Bod, bod v rovine, priamka, úsečka, jednotka dĺžky (mm, cm, dm, m), meranie dĺžky, dĺžka úsečky, odhad - skutočnosť, vzdialenosť, meranie vzdialenosti,	IV. Geometria	Ÿ - Meranie dĺžky úsečky v milimetroch a v centimetroch. Ÿ - Meranie väčších vzdialeností: Ÿ - približne (napr. krokmi) Ÿ - s presnosťou na metre. Ÿ Ÿ -Odhad dĺžky: Ÿ - kratšej v centimetroch (milimetroch)	Ÿ - Odmerať dĺžku úsečky v mm a cm. Ÿ - Odmerať a porovnať dĺžku vzdialenosti v triede a v teréne krokom a odmeraním v metroch. Ÿ -Získať predstavu o dĺžke (vzdialenosti) - kratšej v cm, dlhšej v m a naučiť sa odhadnúť tieto vzdialenosti v metroch (v triede a v teréne). Ÿ - Osvojiť si a používať pri rysovaní	27

porovnávanie,...		Ÿ - dlhšej v metroch. Ÿ Ÿ -Rysovanie - základné zásady rysovania. Ÿ -Rysovanie priamok a úsečiek. -Vyznačovanie úsečiek na priamke a danom geometrickom útvere	základné zásady (čistota, presnosť, vhodné rysovacie pomôcky, hygiena a bezpečnosť pri rysovaní). Ÿ -Zdokonaľovať rysovanie úsečky danej dĺžky (v cm) a jej označovanie. Ÿ - Vedieť narysovať úsečku danej dĺžky v mm. - Zdokonaľovať rysovanie priamok a ich označovanie.	
Predmet, skupina predmetov, vlastnosť, dvojica, trojica, symbol, systém, Pravda, istá udalosť, možná udalosť, možná ale neistá udalosť, nemožná udalosť nepravda, pravdivosť, pravdepodobný, nepravdepodobný,...	V. Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (	Ÿ -Úlohy na propedeutiku kombinatoriky (vytváranie všetkých možných skupín predmetov z daného počtu predmetov po dvoch, troch, manipulatívnou činnosťou a symbolmi). - Vytváranie skupín podľa daného i objaveného pravidla. Úlohy na propedeutiku pravdepodobnosti (pozorovanie istých udalostí, možných ale neistých udalostí a nemožných udalostí). Ÿ	Ÿ Vytvárať rôzne skupiny predmetov po dvoch, troch manipulatívnou činnosťou i symbolmi na základe spoločnej /príp. rozdielnej/ charakteristiky, znaku, vlastnosti a pod. Ÿ - Objaviť čo možno najviac pravidiel na vytváranie dvojíc, trojíc predmetov zo skupiny daného počtu predmetov. - Vedieť si vytvoriť systém pri vypisovaní možností. -Rozlišovať isté, neisté, možné a nemožné udalosti primerané veku	23

Tabuľka, riadok, stĺpec,...		Ý Ý -Nepriamo sformulované slovné úlohy. Ý - Vytváranie tabuliek z údajov získaných žiakmi. -Riešenie úloh na delenie s kombinatorickou motiváciou.	Ý -Riešiť primerané nepriamo sformulované úlohy. Ý -Získavať a zhromažďovať potrebné údaje. - Zo získaných údajov vedieť zostaviť a prečítať tabuľku.	
--------------------------------	--	--	---	--

Vzdelávacia oblasť	Matematika a práca s informáciami
Názov predmetu	Informatická výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	1 hodina
počet voliteľných hodín	0 hodín
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2010

UO vypracoval	Mgr. Ľubica Ivanovská
---------------	-----------------------

Charakteristika predmetu

Všeobecná charakteristika

Informatika má dôležité postavenie vo vzdelávaní, pretože podobne ako matematika rozvíja myslenie žiakov, ich schopnosť analyzovať a syntetizovať, zovšeobecňovať, hľadať vhodné stratégie riešenia problémov a overovať ich v praxi. Vedie k presnému vyjadrovaniu myšlienok a postupov a ich zaznamenaniu vo formálnych zápisoch, ktoré slúžia ako všeobecný prostriedok komunikácie. Na 1. stupni ZŠ sa budujú základy predmetu informatika a preto sa názov predmetu prispôbil na informatická výchova.

Organizácia

Vyučovací predmet sa vyučuje od 2. ročníka s časovou dotáciou 1 hodina týždenne. Všetky hodiny sú cvičenia pri počítaní, Poslaním vyučovania informatiky/informatickej výchovy je viesť žiakov k pochopeniu základných pojmov, postupov a techník používaných pri práci s údajmi a toku informácií v počítačových systémoch. Buduje tak informatickú kultúru, t.j. vychováva k efektívnemu využívaniu prostriedkov informačnej civilizácie s rešpektovaním právnych a etických zásad používania informačných technológií a produktov. Toto poslanie je potrebné dosiahnuť spoločným pôsobením predmetu informatika/informatická výchova a aplikovaním informačných technológií vo vyučovaní iných predmetov

Ciele predmetu

Všeobecné ciele

Cieľom informatickej výchovy na 1. stupni ZŠ je zoznámenie sa s počítačom a možnosťami jeho využitia v každodennom živote. Prostredníctvom aplikácií obsahom aj ovládaním primeraných veku žiakov získať základné zručnosti v používaní počítača. V rámci medzi predmetových vzťahov si žiaci pomocou rôznych aplikácií precvičujú základné učivo z matematiky, slovenského a cudzieho jazyka, získavajú vedomosti za podpory edukačných programov z prírodovedy a vlastivedy a rozvíjajú svoju tvorivosť a estetické cítenia v rôznych grafických editoroch. Cieľ kladieme nie na zvládnutie ovládania aplikácie, ale na pochopenie možností, ktoré môžeme využiť pri každodenných činnostiach. Najvhodnejšie sa javí využitie programov určených špeciálne pre žiakov, prostredníctvom ktorých by sa zoznámili s najbežnejšími činnosťami vykonávanými na počítači.

Vzdelávací obsah

Vzdelávací obsah informatiky má päť tematických okruhov:

- informácie okolo nás (16 hodín)
- komunikácia prostredníctvom IKT (6 hodín)
- postupy, riešenie problémov, algoritmické myslenie (4 hodiny)
- princípy fungovania IKT (5 hodiny)
- informačná spoločnosť (2 hodiny)

INFORMÁCIE OKOLO NÁS (16 hodín)

Cieľ a kľúčové kompetencie	Obsahový štandard	Konkrétne príklady	Metódy, programy	Výstup - produkt	Počet hodín
Oboznámenie sa so základnými postupmi pri práci s textom, realizácia čiastkových úloh a výstupov z projektového vyučovania.	Práca s textovým editorom, jednoduché formátovanie textu, vkládanie obrázkov do textu, kopírovanie, mazanie, presúvanie. Využívanie počítača pri svojom vzdelávaní.	Písanie pozvánky na akciu, vlastnej tvorby... Projekty Náš časopis	Vytváranie a úprava dokumentu, kombinácia textu a obrázka, ukladanie informácií do súborov.	Pozvánka, triedny – školský časopis, vlastná literárna tvorba žiakov	8
Získanie prvých zručností pri kreslení v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií. Pochopenie spôsobu reprezentácie základných typov informácií (obr.)	Jednoduchý grafický editor – kreslenie obrázka voľnou rukou, s použitím nástrojov, efektívne využívanie nástrojov editora	Ilustrácie rozprávky, prírodné javy...	Tvorba a úprava obrázkov, projektové vyučovanie Skicár, RNA, a iné free grafické editory	Ilustrácie, upravené fotografie	8

KOMUNIKÁCIA PROSTREDNÍCTVOM IKT (6 hodiny)

Cieľ a kľúčové kompetencie	Obsahový štandard	Konkrétne príklady	Metódy, programy	Výstup - produkt	Počet hodín
Využitie nástrojov internetu na komunikáciu, na vlastné učenie a na riešenie problémov, an získavanie a spracovanie informácií.	e-mail, e-mailová adresa	Založenie vlastnej e-mailovej schránky, posielat' a prijímať e-maily. Oboznámiť sa s nebezpečenstvom zverejňovania vlastných údajov. Vyhľadávanie informácií k danej téme, k učivu, projektom, záujmom žiakov, ukladanie týchto informácií. Autorské práva a plagiátorstvo.	Pátranie po informáciách a ich spracovanie Internetové prehliadače a vyhľadávače	e-mailová schránka	4
Pochopiť bezpečnostné riziká pri práci s internetom.	Bezpečné správanie na internete, základy slušného správania na internete.	Práca na portáli bezpečne na internete. detské webové stránky on-line hry, zásady správania sa na portáloch	Práca s internetovým portálom, nácvik bezpečného správania. Internetové vyhľadávače	Vlastné pravidlá správania sa vytvorené na portáli.	2

POSTUPY, RIEŠENIE PROBLÉMOV, ALGORITMICKÉ MYSLENIE (4 hodiny)

Získanie algoritmického myslenia využiteľného aj v bežnom živote, postupy a mechanizmy riešenia úloh.	Získanie základov algoritmického myslenia. Naučiť sa samostane systematicky a logicky myslieť.	Skladanie podľa návodov, vytváranie postupu na vykonanie nejakej činnosti (recept, návod na opravu kolesa...).	Riadenie robota, obrázková stavebnica Detský programovací jazyk, napr. Baltík, Imagine	Jednoduché postupy a programy vytvorené	4
Získanie Informácií o informačných technológiách v škole (edukačné programy, komunikácia) Voľný čas a IKT (počítačové hry, hudba, filmy),.	Etické, morálne a spoločenské aspekty informatiky Možné riziká a metódy na riešenie týchto rizík Využitie komunikačných možností IKT v škole	Používanie médií, hier, autorský zákon a jeho porušovanie,	Využívanie rôznych programov Edukačné programy a hry	Bezpečné používanie médií	2

INFORMAČNÁ SPOLOČNOSŤ (2 hodiny)

PRINCÍPY FUNGOVANIA IKT (5 hodín)

Cieľ a ľúčové kompetencie	Obsahový štandard	Konkrétne príklady	Metódy, programy	Výstup - produkt	Počet hodín
Oboznámenie s možnosťami vstupných a výstupných zariadení.	Oboznámenie sa s počítačom, ovládanie klávesnice, myši, tlačiarne, skenera. Prostredníctvom práce s myšou a klávesnicou zlepšiť jemnú motoriku, koordináciu a priestorovú orientáciu.	Tlač obrázkov a dokumentov, skenovanie fotografií, rúk, listov... pre projekt, fotografovanie. <i>Poznámka: S princípmi fungovania IKT sa žiaci oboznamujú priebežne pri ich používaní.</i>	Projekt Moja rodina, tlač časopisu v projekte Triedny časopis	Prezentácia obrázkov a fotografií, textový dokument s použitím fotografií rodiny, rúk, listov... Tlačená podoba dokumentov.	4
Oboznámenie s využívaním softvéru v rôznych oblastiach, vrátane hier	Spúšťanie hry a hudby z CD a internetu, ovládanie jednoduchých hier.	Práca s edukačnými programami a hrami, zábavné a názorné osvojovanie si učiva, zamestnania podieľajúce sa na tvorbe programov, vlastná hra	Práca s programami Dostupné edukačné programy a hry, vrátane vhodných on line hier	Nápad na vlastnú hru, vytvorenie jej grafického prostredia	3

Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
Názov predmetu	Prírodoveda
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	1 hodín
počet voliteľných hodín	0 hodín
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2010
UO vypracoval	Mgr. Jana Atalovičová

Charakteristika predmetu

Predmet Prírodoveda predstavuje úvod do systematizácie a objektivizácie spontánne nadobudnutých prírodovedných poznatkov dieťaťa. Obsah prírodovedy tvoria základné poznatky a metódy práce z jednotlivých oblastí prírodných vied, ktoré žiakom umožňujú aktívne získavať komplexný elementárny pohľad na dynamickú skutočnosť, na vzájomný vzťah človeka a prostredia. Predmet integruje viaceré prírodovedné oblasti ako je biológia, fyzika, chémia a zdravoveda

Cieľom vyučovania prírodovedy je:

- viesť žiakov k chápaniu prírody ako celku, ktorý sa ustavične mení a ktorého prvky sú rozmanité a vzájomne na sebe závislé;
- oboznámiť žiakov s elementárnou sústavou prírodovedných pojmov, utvárať základné zručnosti poznávania prírody tak, aby tieto boli schopné aplikovať v praxi;
- oboznámiť žiakov so základnými metódami skúmania prírody a prírodných dejov;
- rozvíjať aktívny vzťah k ochrane prírody a celého životného prostredia;
- utvárať schopnosť riešiť environmentálne problémy na základe samostatného tvorivého myslenia;
- formovať hodnotový systém žiakov v súlade s etickými normami spoločnosti, ktorý je predpokladom zdravého životného štýlu jednotlivca;
- viesť žiakov k láske k vlasti;
- pri vnímaní krás prírody rozvíjať estetické cítenie žiakov.

Uplatnenie prierezových tém : **OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj, **ENV** – Environmentálna výchova, **EKV** – Ekologická výchova, **MEV** – Mediálna výchova, **MUV** – Multikultúrna výchova, **DOV** – Dopravná výchova, **OŽŽ** – Ochrana života a zdravia, **TPPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti, **VaM**- vých. k manž a rod. , **ČG** – Čitateľská gramotnosť, **IG** – Informačná gramotnosť, **NŠFG** – Národná štátna finančná gramotnosť

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Utvoriť u žiakov predstavu o látke ako forme hmoty majúcej isté fyzikálna a chemické vlastnosti. Poznať skupenstvá vody a vedieť popísať ich postupy premeny zo skupenstva do skupenstva.	I. TC : Veci okolo nás – Látky a ich vlastnosti - Voda, vzduch	Triedenie rozpoznávanie látok podľa ich vlastností, zmeny vlastností látok. Poznať skupenstvá vody a vedieť popísať ich postupy premeny zo skupenstva do skupenstva. Voda v skupenstve pevnom, kvapalnom a plynnom (vodná para). Obeh vody v prírode. Vzduch ako reálne existujúca látka, ktorá má určité fyzikálne vlastnosti - vietor (prúdiaci vzduch), merateľnosť objemu a hmotnosti vzduchu. Hlavné zložky vzduchu: dusík, kyslík, vodná para, oxid uhličitý.	Žiak vie, vysvetliť vzťah pojmov vec a látka. Vyberá a hodnotí získané informácie. Vedieť pripraviť experiment, ktorým dokáže, že vzduch je hmota . Žiak pri práci s odbornou literatúrou, názornými ukážkami a pomôckami popisuje vlastnosti vody	4 h
Viesť k rozvoju schopnosti pozorovať s porozumením prostredníctvom	II. TC : Porovnávanie a meranie - Objem, hmotnosť,	Elementárna predstava o objeme ako fyzikálnej veličine. Porovnávanie rozličných objemov vody alebo iných kvapalín. Nerovnosť dvoch objemov.	Žiak definuje pojem objem, hmotnosť, čas, teplota, sila. Pozná význam merania objemu, hmotnosti, času, teploty, sily v praktickom živote. Pozná základné jednotky fyzikálnych	13 h

využívania všetkých zmyslov a jednoduchých nástrojov, interpretovať získané informácie objektívne.	čas, teplota, sila	Voľba meracej jednotky. Predstava o čase ako fyzikálnej veličine. Zistenie závislosti frekvencie kmitu kyvadla od jeho dĺžky. Elementárna predstava o teplote 0° C a 100° C. Prvotná predstava o sile ako fyzikálnej veličine.	veličín. Vie porovnávať teplotu kvapalín. Pozorovať zmeny objemu pri zohrievaní a ochladzovaní kvapalín.	
Poznať význam vedy, techniky v našom živote. Objavovať zákonitosti vo fungovaní niektorých vecí a vzájomné súvislosti pri fungovaní.	III. TC: Technika a technické objavy - Jednoduché stroje. - Elektrická energia	Zbierať informácie z rôznych zdrojov a vytvoriť z nich projekt s praktickou ukážkou fungovania jednoduchého stroja. Zásady práce s elektrickými zariadeniami a spotrebičmi. Prvá pomoc pri úrazoch a poraneniach elektrickým prúdom.	Žiak má jednoduché predstavy o význame slova technika podľa konkrétnych príkladov. Žiak pozná princíp naklonenej roviny, ako nám naklonená rovina pomáha v bežnom živote Žiak vie zostaviť jednoduchý elektrický obvod. Vie, že elektrický prúd prechádza len uzavretým obvodom.	7 h
		Hlavné vonkajšie časti ľudského tela a vnútorné ústroje; príklady najznámejších z		9 h

Viesť k opisovaniu, porovnávaniu a klasifikácii informácií získaných pozorovaním.	IV. TC: Živé organizmy Človek -človek a voda -človek a vzduch -človek a pôda	nich v súvislosti s ich funkciou. Znaky života u človeka: človek sa živí rastlinnou, živočíšnou potravou a vodou, dýcha kyslík, rastie, vyvíja sa, rozmnožuje sa (vysvetlenie na priebehu ľudského života), vníma zmyslami, odpovedá na podnety, pohybuje sa. Starostlivosť o zdravie a bezpečnosť človeka, základné hygienické zásady a pravidlá. Určovanie jednotlivých častí tela a polohy niektorých vnútorných ústrojov.	Žiak pozná základnú stavbu a funkciu ľudského organizmu. Vie základné podmienky pre život človeka. Žiak vie, že voda je nevyhnutnou podmienkou života človeka, vie aké vlastnosti má pitná voda. Žiak pozná aký význam má zeleň pre čistotu ovzdušia. Žiak pozná načo slúži pôda človeku, aké plodiny sa pestujú na poľnohospodárskej pôde. Pozná najúrodnejšiu pôdu.	
Na konkrétnych príkladoch viesť žiakov k uvedomeniu si rozmanitosti živočíchov. Poukázať na základné životné podmienky pre život živočíchov.	Živočích -pohyb živočíchov -podmienky života živočíchov	Základné životné podmienky pre život živočíchov. Poukázať, že živočích potrebuje primeranú teplotu prostredia, v ktorom žijú. Vysvetliť význam dýchania živočíchov. Vysvetliť žiakom význam vody a potravy pre živočíchov. Pochopiť význam pohybu, pochopiť vývin živočíchov.	Žiak pozná rozdielne a podobné znaky v stavbe tela živočíchov. Žiak vie popísať čo potrebujú živočích pre život. Žiak vie základné typy pohybu živočíchov. Vie, že rozmnožovanie je predpokladom stálej existencie živočíšneho druhu.	

				33h
--	--	--	--	-----

Vzdelávacia oblasť	Príroda a spoločnosť
--------------------	-----------------------------

Názov predmetu	Vlastiveda
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	1 hodina
počet voliteľných hodín	0 hodín
Dátum poslednej zmeny UO	1.9. 2009
UO vypracoval	Mgr. Božena Fraňová

Charakteristika predmetu

Vlastiveda je predmet, ktorý zahŕňa oblasť vzdelania venovanú poznávaniu svojej vlasti, svojho kraja, regiónu a samotnej obci.

Vlastivedné – motivačné poznávanie začína už v detstve, priestor okolo dieťaťa je plný zaujímavých vecí a potrebujú na ne odpoveď . Vlastiveda na 1.stupni ZŠ je obsahovo naplnená emotívnym (dobrodružným) poznávaním, pozorovaním a hodnotením javov a celkovo dojmov z rodnej krajiny (okolie školy a bydliska). S tým súvisí aj poznanie seba samého, svojho miesta v rodine a v komunite, či už školy alebo partie kamarátov. Poznanie svojej krajiny v časových premenách jednotlivých ročných období s dôrazom na starostlivosť o bezpečnosť a zdravie vytvára predpoklady pre vnímanie vzájomného vzťahu

človeka a prírody. Človek aj príroda sa mení v čase a práve preto vnímanie svojej obce, regiónu ale aj celej republiky musí byť spojené s poznaním histórie. Vlastiveda by ma la byť činnostným obsahom . Odporúčame aj vychádzky s vlastivedným námetom (ktorá má motivačný charakter pre vyučovanie vlastivedy ale tieto vychádzky alebo výlety sú náročné z hľadiska bezpečnosti. Ideálne je prepojenie vychádzok s prírodovedným, kultúrnym, historickým prepojením Vlastiveda (Objavujeme Slovensko) je rozdelená na dve veľké časti, a to Príroda Slovenska a Slovensko v minulosti a dnes. V časti Príroda Slovenska je základom spoznanie vybraných prírodných krás (napr. pohoria, jaskyne) najmä prostredníctvom povestí, rozprávání na základe obrázkov a i. Slovensko v minulosti a dnes sú príbehy historického rázu. Zakladá sa na spoznaní významných udalostí v histórii Slovákov, o ich zaradení v správnom časovom slede. (Cestujeme po Slovensku) žiaci spoznajú najvýznamnejšie a najatraktívnejšie prvky, časti regiónov. Realizácia je prostredníctvom „výletov“, jeden výlet po Slovensku je zameraný na jeden vybraný región. Dôraz je na práci s príbehmi a obrázkami, každý z nich znázorňuje jeden významný prvok regiónu a na čítaní zjednodušenej mapy

Ciele predmetu

Prostredníctvom príbehov, rozprávok, piesní, rozprávání, pozorování, skúmaní, žiaci získavajú vzťah k rodnému kraju – kraju, v ktorom žijú. Vo vyučovaní vlastivedy v 2. ročníku je cieľom, aby žiaci vedeli rozprávať o svojom rodnom kraji (krajine svojho okolia). Pomenovať jeho jednotlivé prvky – časti. Primerane veku odlíšiť vzťahy, väzby (prírodného a spoločenského rázu) v krajine svojho okolia, vo svojej obci, doma i v škole. Pri každej vhodnej téme majú žiaci použiť poznatky zo svojich pozorování a skúseností. Žiaci majú dokázať pomenovať a odlíšiť, čo vytvorila príroda a čo človek. Rozprávať o premenách prírody počas roka. Vyhľadať v kalendári významné dni. Orientovať sa v rodnom kraji pomocou svetových strán a významných objektov. Veku primerane charakterizovať svoju obec. Po objavnom spoznaní rodného kraja sa žiaci púťavou formou oboznámia so zaujímavými časťami Slovenska. Žiaci majú pomocou obrázkov opísať pojmy, krajinu, pamiatky, ktoré už nie sú z ich bezprostredného okolia. Ukázať na „obrázkovej mape“ (prispôbenej obsahu vlastivedy v 3. ročníku) vybrané pohoria, jaskyne, rieky, mestá a i. Opísať ich pomocou obrázkov – pokúsiť sa odlíšiť ich už na pohľad významné znaky. Stručne povedať obsah povesti na vybranú tému. Porozprávať o významných historických udalostiach.

Výučba vlastivedy v 4. ročníku sa zameriava na zážitkové spoznávanie častí Slovenska. Pre žiakov je pri tom dôležité vedieť čítať mapu a rozprávať o obrázkoch, fotkách. Dozvedieť sa púťavé skutočnosti o rôznych častiach Slovenska. Porovnávať jednotlivé oblasti s rodným krajom.

Poznámka: témy nie je nutné preberať v postupnosti ako sú uvedené v učebnej osnove. Je potrebné prispôbiť sa aktuálnym situáciám, napríklad stalo sa niečo významné na Slovensku, udalosť a preto je potrebné sa venovať tejto téme, pretože žiaci sami prinášajú do školy veľa otázok a chcú na ne odpovede.

Kompetencie

Učebný predmet vedie žiakov k rozvíjaniu:

komunikatívnej kompetencie tým, že umožňuje prezentáciu slovnú alebo písomnú navštívenej oblasti na Slovensku alebo interpretácii prečítanej alebo vypočutej povesti, piesne, básne viažucej sa k regiónu alebo ku Slovensku. Učivo o Slovensku rozvíja aj čitateľskú gramotnosť. tým, že jednak žiaci majú možnosť interpretovať umelecké texty z literatúry alebo odborného textu ale taktiež majú možnosť rozvíjať si schopnosť opisu obrázkov, diagramov, kresieb apod.

Ďalšou dôležitou kompetenciou rozvíjanie

kultúrnej kompetencie, pretože

personálnej a interpersonálnej, pretože učebný predmet dáva predpoklad ypre tvorbu projektov a tímovej práce

Obsah vzdelávania vlastivedy

Hlavné témy:

Môj rodný kraj – kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Obec, v ktorej žijem. Spoznávanie, opis, charakteristika a rozprávanie o rodnom kraji, o kraji v ktorom žiaci žijú. Premeny prírody rodného kraja počas roka. Príroda, ľudia, kultúra, doprava, pamätihodnosti a zaujímavosti z okolia. Hodnota práce a peňazí. Starostlivosť o svoje prostredie Náčrt cesty do školy.

Objavujeme Slovensko

Objavovanie a spoznávanie prírodných krás a zaujímavostí Slovenska. Naše starobylé a svetoznáme pamiatky a ich krásy. Krátka cesta do minulosti, spoznávanie sveta našich predkov.

Cestujeme po Slovensku

Oboznámenie sa s časťami Slovenska formou výletu. Vyzdvihnú a odlišia sa vlastivedné osobitosti každého územia. Spoznávanie našej vlasti prostredníctvom povestí, rozprávok a hier (aj s využitím mapy).

Rozdelenie obsahu do ročníkov v základnej škole

1. ročník

Cestujeme po Slovensku

Výlety po Slovensku (úvod)

Čo potrebujeme na výlete? Čo všetko budeme cestou vidieť? Ako budeme cestovať? Čo je treba pozorovať pri ceste po Slovensku

Výlety po západnom Slovensku

Bratislava. Návšteva Bratislavského hradu,. Záhorie. Trenčiansky hrad a studňa lásky. Bojnický zámok a zoo . Plavba hore Dunajom. Nitriansky hrad a jeho príbeh. Trnava – „slovenský Rím“

Výlety po strednom Slovensku

Plavba hore Váhom. Drotárske múzeum. Tajomný Oravský hrad a priehrada. Vlkolíneček a Vrátna dolina – svetoznáme kúty Slovenska. Roztancovaná Východná. Horehronie –kráľovstvo chránené hradmi. Zvolenský zámok. Dobrodružstvá pod Poľanou. Kúpeme sa v Sklených Tepliciach. Naše zlaté hory – Kremnické vrchy. Naše strieborné hory – Štiavnické vrchy. Kamenný vodopád. Kráľovstvo medveďa – Slovenské rudohorie

Výlety po východnom Slovensku

Od Tatier po Vihorlat. Maličké veľhory Tatry. Plavíme sa plťou po Dunajci – Pieniny. Soľ nad zlato – Prešov. Spišský hrad a jeho sláva. Naše jaskyne – Rožňava a okolie. Najkrajší kostol Slovenska – Košice. Ako strieka gejzír

Nad mapou Slovenska

Čo sme sa naučili, čo sa nám najviac páčilo. Kam zavedieme priateľa zo zahraničia. Projekt

2. ročník

Môj rodný kraj – kraj, kde žijem

Škola a jej okolie. Moja trieda. Začíname s vlastivedou . Prvá vlastivedná vychádzka

Objavujeme premeny okolo nás

Čo vytvorila príroda a čo človek. Čím je zaujímavý kalendárny rok a čím školský rok

Cesta do školy a domov

Poznávanie cesty do školy Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí).

Nakreslím si cestu do školy povrch, lesy, lúky, polia, záhrady a parky okolia .Čo rastie v našom okolí) . rieka, potok. Pozorujeme oblohu (pranostiky, počasie a predpoveď počasia). Pozorujeme oblohu (slnko, Mesiac a hviezdy sú na oblohe). Ako sa staráme o naše okolie (a o životné prostredie)..

Čo a ako sa deje v našom okolí

Kalendár – jeseň, zima, jar, leto

Moje mesto alebo moja dedinka (miesto, kde žijem). Ľudia v mojom okolí (aj o úcte k starším obyvateľom) . Pripomíname si našich predkov. Čím sa pýši naša obec (príbehy o rodákoch, pamätné miesta, sochy a i.) história, povesti, piesne, šport a kultúra) Kam volať o pomoc a kto nám pomáha (tiesňové linky).

Zvyky a tradície

Vianočný čas (Aké sú tajomstvá Vianoc, Silvestra, Nového roka a Troch kráľov). Tešíme sa na prázdniny.

Čo sa mi v našom kraji najviac páči

3. ročník

Objavujeme Slovensko - Slovensko moja vlasť

Slovensko na obrázkoch

Slovensko na mape a obrázkoch, internete, knihách, rozprávkach, CD, DVD

Za tajomstvami prírody Slovenska

Kde sa nachádza Slovensko? Povešťami opradené pohoria (Tatry, Nízke Tatry, Pieniny, Malá Fatra). Naše rieky. jaskyne Slovenska plné záhad. (Demänovské j., Domica). Lesy. Čo ukrývajú?. Drahokam Slovenska

Cestujeme v čase – Slovensko v minulosti a dnes

Plynutie času a jeho zaznamenávanie. Významné osobnosti v našej histórii. Naša súčasnosť. Štátne symboly.

Naše starobylé pamiatky a ich krása

Povesti z veľkých a starých miest Slovenska. Svetoznáme pamiatky Slovenska (UNESCO). Slávne hrady, zámky a povesti o nich

Metódy a formy práce

Na hodinách vlastivedy sa využívajú hlavne metódy a formy práce: vychádzka, exkurzia, skupinová práca, projekty, kooperácia, rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, diskusia, beseda, situačné metódy, práca s PZ pracovným zošitom, pozorovanie, tvorba hypotéz, počítačové vzdelávacie programy, IKT.

Uplatnenie prierezových tém

Dopravná výchova, environmentálna výchova, ochrana života a zdravia, osobnostný a sociálny rozvoj, ekologická výchova, mediálna výchova, regionálna výchova, vlastenecká výchova.

Vzdelávací štandard

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cesta do školy a domov Môj tieň smeruje na sever (svetové strany). Okolie školy a bydliska (orientácia v okolí). Poznávanie cesty do školy	Svetové strany, orientácia podľa svetových strán	určiť smer na sever podľa poludňajšieho tieňa, určiť svetové strany v krajine a významných objektov v miestnej krajine
Príroda	Prvky okolia, ktoré vytvorila príroda a ktoré človek	pomenovať v okolitej krajine, čo vytvorila príroda a čo človek odlíšiť prírodné prvky od tých vyrobených človekom
Čas	Kalendárny rok, mesiace, sviatočné dni	vymenovať mesiace v roku a určiť kedy – ktorý mesiac sa začína jar, leto, jeseň, zima,
Orientácia v mape a pláne mesta	Cesta, plán, nákres mapa, symboly na mape, mapové znaky	opísať (alebo porozprávať vlastnými slovami) cestu do školy alebo zo školy domov a vymenovať
Slovensko		porovnať rôzne obrázky znázorňujúce územie Slovenska a mapu- ukázať na mape a odlíšiť, tri znaky: rieky – modrá farba, pohoria – hnedá farba a nížiny – zelená farba, zapamätať polohu Slovenska na svetadieli (Slovensko leží v Európe), ukázať na mape pohoria

		Tatry, Nízke Tatry, Pieniny a Malú Fatru, opísať podľa obrázkov pohorie (hornatú krajinu, vrchy, doliny) a vymenovať vybrané činnosti človeka v pohoriach, povedať stručne obsah povesti o vybratom pohorí
Zmeny prírody	Zmeny prírody	charakterizovať zmeny v prírode cez jeseň a použiť pri tom vlastné pozorovania i skúsenosti (zmeny v prírode, dĺžka dňa
obec	Obec	povedať názov svojej obce (i presnú adresu) a opísať ju opísať svoju obec (napr. aké domy, ulice – ktoré pozná aj vymenovať, blízka rieka, park a i.), opísať spôsob života obyvateľov obce
Tradície	Sviatočné dni, tradície,	vymenovať známe sviatočné dni na rozhraní kalendárnych rokov (Vianoce, Silvester, Nový rok, Traja králi), opísať, aké činnosti sa k nim viažu v ich rodine, v ich obci
Mestá	Bratislava, Košice	vymenovať a ukázať na mape naše dve najväčšie mestá (Bratislava a Košice
Hrady a zámky	Hrady a zámky, povest'	ukázať na mape vybrané hrady a zámky, povedať stručne obsah povesti o vybratom hrade či zámku

Slovensko v minulosti		Poznat' históriu Slovenska
		opísať významné časti Slovenska, vymenovať ich dominantné vlastivedné osobitosti, , rozprávať vlastnými slovami obsah povesti , priradiť piesne, básne, povesti, rozprávky

Vzdelávacia oblasť	Človek a hodnoty
Názov predmetu	Náboženská výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	Tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho podľa ŠVP	1
počet voliteľných hodín	0
Dátum poslednej zmeny	1.september 2010

Vypracoval	Ing. Anna Reháková
------------	--------------------

Názov predmetu

Téma	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
Veriť Bohu	- čo znamená veriť v Boha - biblické obrazy Boha - podobnosť o horčičnom zrnku - krst	- vysvetliť, čo znamená veriť Bohu - porozumieť symbolickému vyjadreniu reči - reprodukovat' podobnosť o horčičnom zrnku - opísať obsah krstných sľubov	5
Ježiš uzdravuje	- Ježišove uzdravenia - uzdravenie hluchonemého - uzdravenie človeka s vyschnutou rukou - uzdravenie ochrnutého - uzdravenie slepého - rozvoj mravného cítenia	- reprodukovat' biblické príbehy o uzdravení slepého, hluchonemého, s vyschnutou rukou, ochrnutého - v modelovej situácii reflektovať vlastnú schopnosť vidieť, počuť, konať to, čo je v živote podstatné - identifikovať sa s biblickými postavami potrebujúcimi uzdravenie	6

Ježiš nám odpúšťa	- vina, hriech - Ježiš v dome hriešnika Zacheja - Ježiš odovzdáva moc odpúšťať - sviatosť zmierenia	- vysvetliť kresťanský pohľad na vinu ako uznanie viny a odpustenie - vnímať vinu ako súčasť života každého človeka - reprodukovat' biblický príbeh o hostine v dome Zacheja - osvojiť si priebeh sviatosti zmierenia - osobnou reflexiou formovať svoje mravné cítenie	5
Ježiš nás oslobodzuje	- hriech a dôsledky hriechu - Veľká noc – pascha - Desatoro - Ježišova smrť a zmŕtvychvstanie	- vysvetliť hriech a jeho dôsledky - vysvetliť pojem hriechu - reprodukovat' Desatoro - stotožniť sa s etickými princípmi Desatora - nájsť analógiu medzi podobenstvom o pšeničnom zrne a Ježišovou smrťou a zmŕtvychvstaním - posúdiť hriech a jeho následky ako ublíženie sebe a iným	10
Ježiš nás pozýva na hostinu	- zázračné nasýtenie/zázrak rozmnoženia chlebov Jn 6, 1-13/ - posledná večera - svätá omša	- odlíšiť chlieb od eucharistického chleba - objaviť súvislosť medzi biblickým textom o rozmnožení chleba a sviatosťou Eucharistie - oceniť potrebu slávenia pre život človeka - uvedomiť si dôležitosť častého prijímania Eucharistie pre svoj duchovný rast	7

Uplatnenie prierezových tém

V rámci predmetu Náboženská výchova v 3. ročníku budeme vyučovať

- environmentálnu výchovu
- ochrana života a zdravia
- osobnostný a sociálny rozvoj

- rodinnú výchovu

Vzdelávacia oblasť	Človek a spoločnosť
Názov predmetu	Výtvarná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	1 hodina
počet voliteľných hodín	0 hodín
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2008
UO vypracoval	Mgr. Jana Hargašová

Žiak má po absolvovaní **primárneho vzdelania** mať tieto vedomosti, ovládať zručnosti a byť schopný zaujímať postoje:

Absolvent primárneho stupňa vzdelania sa naučil:

- základné vedomosti o farbách, charakteroch tvarov, textúr, základných priestorových vzťahoch,
- vedomosti o vlastnostiach a možnostiach používania výtvarných nástrojov a materiálov (ceruzky, fixy, štetce, nožnice, pastózne a vodové farby, suché a voskové/olejové pastely, mäkké modelovacie hmoty, podkladové materiály, jednoduchšie úkony vo výtvarných programoch počítača ...),
- základné vedomosti o vybraných artefaktoch predhistorického umenia, umenia starovekých kultúr, antického umenia,
- základné vedomosti o vývoji a hlavných kultúrnych typoch písma,
- základné poznatky o princípoch impresionistickej, surrealistickej a akčnej maľby, paketáže, land artu a niektorých formách body artu vyplývajúce z výtvarnej skúsenosti – znalosť vybraných charakteristických diel týchto smerov,
- znalosť základných maliarskych a sochárskych žánrov: krajinomaľby, zátišia, portréty, sochy, reliéfu,
- prvé vedomosti o vzniku filmu – o pohybe obrazu, akcii, filmovej postave,
- prvé vedomosti o architektonickom priestore a tvare,
- vedomosti o krajine svojho okolia, obci, regióne a ich vizuálnych a estetických kvalitách (typy, tvary, kolorit, usporiadanie, prírodniny, prírodné a kultúrne reálie, remeselné tradície).

Žiak dokáže:

- tvoriť spontánne i cielene vedené stopy (faktúry) – cieľavedomé významové usmernenie gesta a akcie, za účelom výrazu (nezobrazujúceho, primárneho výrazu samotnej stopy alebo výrazu stopou zobrazeného motívu), realizovať rôzne typy stôp (rôzne druhy línií, škvrn, odtlačkov, bodov, textúr) na ploche i v modelovacej hmote v závislosti od rôznych nástrojov, rôznych spôsobov ich použitia (prítlak, rýchlosť a smer pohybu, gesto, hravá aktivita a pod.) a rôznych materiálov (pastózna farba, tekutá farba, mäkký a tvrdý kresliaci materiál, rôzne druhy podkladu, rôzne modelovacie hmoty a pod.),
- vyjadriť plošný a priestorový tvar a obrys podľa fantázie, predstavy, i (voľne) podľa videnej skutočnosti – s nárokmi na približnú proporionalitu, obsažnosť prvkov (detailov) a prevažne spontánny výraz; dokázať operovať s tvarmi (doplňať neúplné tvary, zmnožovať tvary kreslením voľnou rukou, kopírovaním, vytiahnutím podľa šablóny, hravo manipulovať s rozmnoženinou, priradovať príbuzné tvary, transformovať predmetný tvar na iný predmetný tvar, písmo na predmetný tvar, geometrický a organický tvar, skladať tvar z rozmanitých prvkov, konštruovať novotvar, narábať s pozitívom a negatívom tvaru - figúra a pozadie,
- vyjadriť lokálny farebný tón zobrazeného tvaru, predmetu vo vzťahu k videnej skutočnosti aj podľa predstavy a fantázie, zosvetľovať a stmavovať farebné tóny miešaním farebných hmôt, vytvárať farebné postupnosti, používať základné farebné kontrasty (kontrast svetlých a tmavých, doplnkových, teplých a studených farieb), materiálové kontrasty (tvrdý, mäkký materiál), kontrasty textúry povrchov (drsňá, hladká, vzorovaná ...),
- komponovať – vedome umiestňovať tvar (motív) v rôznych častiach plochy formátu,
- vyjadriť rytmus a pohyb prostriedkami kresby, maľby, grafiky, priestorového vytvárania (objekt, model),
- vyjadriť základnú vizuálnu symetriu a asymetriu,
- zvládnuť základné operácie s mierkou / veľkosťou zobrazených tvarov (vzťah väčšie – menšie, vedľa seba – za/pred sebou); vyjadriť priestor prostredníctvom mierky zobrazovaných prvkov,

- pokúšať sa o štylizáciu (vlastné poňatie zobrazenia motívu).

Žiak dokáže:

- zvládnuť základné motorické úkony (narábanie) s rôznymi nástrojmi (ceruza, štetec, pero, fixy, uhlík, drevko, rydlo, nožnice, šablóna, špachtľa, valček a pod.),
- vytvárať stopy alebo tvary priamym telesným dotykom (rukou, prstami,
- kresliť prostredníctvom linky a jednoduchého šrafovania,
- zvládnuť technické základy usporiadania a miešania farieb na palette i na obraze; vyfarbovať tvar, plochu viacerými spôsobmi prostredníctvom štetcového rukopisu (napr. šrafúra, pointilizmus, roztieranie, zapúšťanie),
- zvládnuť jednoduché konštrukčno - technické úkony s materiálmi (krčenie, zohýbanie, trhanie, strihanie, skladanie, vrstvenie a pod.), spájanie materiálov v koláži a v asambláži (vkládanie, lepenie, spínanie, viazanie, drôtovanie a pod.),
- zvládnuť jednoduché techniky otláčania (frotáž, dekalk, monotypia, papierorez, sádrorez linorez a pod.),
- zvládnuť základy modelovania predmetných tvarov, otláčania do modelovacej hmoty a jednoduchého odlievania reliéfu do sadry,
- zvládnuť techniku skladania a spájania priestorových tvarov (architektúr) z modulov (skladačka, stavebnica) a improvizovaných materiálov,
- zvládnuť základné operácie na počítači: typograficko - textové, s kresliacimi a maliarskymi nástrojmi (ceruza, guma, štetec, pečiatka, označenie výberu, základné filtre.)

Žiak dokáže:

- primerane veku pomenovávať postupy a výsledky vlastnej výtvarnej činnosti – motorické akcie, gestá a procesy (trhanie, krčenie, skladanie, strihanie, rezanie, lepenie, spínanie, drôtovanie, viazanie, vkládanie, balenie ... rôzne druhy kreslenia čiary, maľovania plochy, modelovania tvaru, jednoduché grafickej tlače ...); schopnosť opísať jednoduché technické postupy a znalosť ich výsledného výrazu,
- primerane veku voliť motívy na vyjadrenie zadaných (zvolených) námetov,
- interpretovať psychickú charakteristiku výrazu zobrazeného motívu (smutný, veselý, nahnevaný, sklamaný, dráždivý, ľahostajný a pod.),
- vedome používať významové kontrasty motívov (napr. interpretácia zlého a dobrého tvaru, figurácie a pod.),
- kategorizovať predmety podľa základných znakov (veľkosť, farebnosť, účel, tvarová podobnosť, príslušnosť k významovej množine a pod.),
- priradovať, zmnožovať, preskupovať, spájať a rozpájať prvky na základe zvolených kritérií
- cieľavedome umiestňovať zobrazované prvky vo formáte za účelom vyjadrenia príbehu (myšlienky), radenie vo vývojovom rade (pohyb, komiks, ilustrácia, filmová rozkresba),
- analyticko-synteticky posudzovať rozdielnosti a príbuznosti farieb (tónov a odtieňov), tvarov, materiálov, mierky,
- vedome hľadať a pokúšať sa charakterizovať synestetické vzťahy (farba a tvar voči tónom hudby, chutiam, vôňam a pachom),
- hľadať tvarové a funkčné analógie medzi živými organizmami a architektúrou, dizajnom.

U žiaka sa sformovali tieto postoje:

- otvorenosť voči experimentovaniu s farbou, hmotou, tvarom, technikou, postupom, motívom a témou,
- otvorenosť voči hľadaniu analógií (tvarových, materiálových, výrazových),
- v nižších ročníkoch spontánne výtvarné riešenia,
- náklonnosť k uvedenému hľadanie vlastných riešení, odklon od vyjadrovacích schém – inovovanie grafických stereotypov na základe podnetov fantázie a (primerane veku) vlastného názoru (myslenia),
- tolerancia voči rôznym typom vyjadrovania, vkusu iných ľudí,

aktívny prístup ku svojmu prostrediu, citlivá reflexia jeho hodnôt – jeho poznávanie a pretváranie

5. Metódy a formy práce

Vo vyučovaní výtvarnej výchovy na 1. stupni odporúčame v edukačnom procese použitie konkrétne týchto metód: reproduktívne metódy, aby si žiaci vytvorili zručnosti a návyky, metódy rozvíjania tvorivosti, metódy produktívne, heuristické metódy, výskumné metódy, analytické metódy, syntetické metódy, metódy slovné (metódy hovoreného slova, monológ, dialóg), metódy názorné (používanie ilustrácií, náčrtov, demonštrácia, modelovanie), praktické metódy (maľovanie, kreslenie, tupovanie, modelovanie, strihanie, trhanie, lepenie a iné...)

V širšom zmysle slova ako didaktické formy vyučovania výtvarnej výchovy môžeme použiť vyučovaciu hodinu v triede, vychádzku, exkurziu, vyučovaciu hodinu v počítačovej učebni. V užšom slova zmysle najčastejšie používame skupinové formy práce, ktoré zvyšujú kolektívnosť, humanizáciu a rozvíjajú aktivitu žiakov, učia pracovať v kolektíve. Ale aj samostatnú prácu, pri ktorej sa žiaci spoliehajú len na svoje zručnosti a schopnosti, tvorivosť. V niektorých prípadoch (vytváranie projektov, zhotovovanie jedného produktu) je na mieste využitie frontálnej formy práce, pri ktorej sa pracuje s celou triedou.

6. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje: odborné publikácie k daným témam

encyklopédie

webové stránky (www.zborovna.sk)

Edukačné DVD vyučovania výtvarnej výchovy

materiálno-technické a didaktické prostriedky

pomôcky k jednotlivým vyučovacím jednotkám

7. Hodnotenie predmetu

V rámci novej koncepcii vyučovania **výtvarnej výchovy** na ZŠ, **zavádzame** v rámci obsahovej prestavby školstva **spôsob hodnotenia a klasifikácie žiaka známkami**.

V súvislostiach civilizácie, v ktorej žijeme, hrá hodnotenie dôležitú úlohu. Predstavuje spätnú väzbu prostredia, ktorá symbolizuje jeho názor na kvalitu a význam hodnoteného faktu.

Týmto aktom zároveň zaraďuje hodnotený fakt medzi veličiny, ktoré stojí za to hodnotiť, ktoré sú pre dané prostredie (spoločnosť) hodnotou.

Myšlienka nehodnotiť výchovy vychádzala – podľa nášho názoru – z mylnej predstavy, ktorá redukovala hodnotenie na kvantitatívne meranie výkonu. To, samozrejme, nie je možné uplatniť na etické postoje, oblasť názorov o svete, tvorivosť ani estetické posudzovanie .

Oblasť prežívania, interpretácie sveta a umeleckého vyjadrovania predstavuje hodnoty, ktoré sú v takej miere viazané na individuálne vlastnosti a podmienky jednotlivca, že možnosť ich kvantifikácie a objektivizácie je obmedzená. Napriek tomu, citlivé rozlíšenie, pomenovanie a uznanie týchto hodnôt je pre ich nositeľa a jeho osobnostný vývoj veľmi dôležité. Proces hodnotenia je podstatnou súčasťou výchovy aj vzdelávania.

Nehodnotenie predmetu, resp. uvedenie vo vysvedčení slovom **absolvoval**, znamená vzdať sa dôležitého výchovného aspektu vzdelávania. Nehodnotenie predmetu môže tiež znamenať v očiach žiaka i verejnosti, že ide o predmet, v ktorom nedochádza k budovaniu zásadných osobnostných hodnôt, predmet doplnkový, ktorý len dopĺňa dôležité formačné predmety.

Hodnotenie každého predmetu je špecifické, pretože musí zohľadniť špecifický prínos

predmetu k vzdelanostnému rastu a osobnostnej formácii žiaka.

Špecifikom výchovy prostredníctvom výtvarných činností a výtvarného vyjadrovania je, že sa v rámci jej procesu očakáva **vlastný prístup žiaka** k aplikácii techník, nástrojových a koordinačných zručností, ale najmä v oblasti vytvárania svojich **osobných symbolických reprezentácií skutočnosti** (obrazov, objektov, priestorových riešení, akčných a procesuálnych vyjadrení svojej fantázie, predstáv a reality vonkajšieho sveta). Výtvarná výchova na ZŠ je predmet, ktorý sa nenapĺňa realizáciou požadovaného programu (edukačnej úlohy), ale v ktorých je tento program len východiskom k **samostatnému (tvorivému) výtvarnému vyjadrovaniu sa žiaka**. Ináč by nespĺňali svoje ťažiskové poslanie: **formovať mentálne štruktúry žiaka v smere aktívnej otvorenosti voči interpretáciám a vyjadrovaniu sveta a seba, orientovať žiaka k tvorivému prístupu – či v rámci sebayjadrovania, alebo riešenia zadaných úloh.**

Hodnotenie má v prvom rade funkciu pozitívne motivovať žiaka a usmerniť jeho osobnostný vývoj. Tu musí učiteľ brať ohľad na jeho schopnosti, nadanie, ambície a vkus. Pri hodnotení žiaka má prednosť porovnávanie jeho výkonu s jeho predchádzajúcimi výkonmi a s nastavenými kritériami pre porovnávanie s výkonmi iných žiakov.

Až v druhom rade je teda hodnotenie **porovnaním v rámci skupiny žiakov** (triedy). Toto porovnanie má mať najmä výchovný charakter. Pri **zohľadnení osobitosti každého žiaka** poskytuje obraz o rozvrstvení škály kvality prístupu, výkonu, poznania, schopnosti zaujať stanovisko a výsledku činnosti v porovnaní medzi jednotlivými žiakmi. **Nehodnotíme teda len** (alebo v prvom rade) **výsledok** činnosti (vytvorený artefakt), **ale celý proces a prístup žiaka** v rámci tohto procesu.

Forma hodnotenia

Ťažiskovou formou hodnotenia je **osobný rozhovor so žiakom**, v ktorom učiteľ žiakovi poskytne citlivú, veku primeranú, analyticky podloženú **spätnú väzbu o rôznych aspektoch jeho činnosti** (viď kritériá hodnotenia). Vo **vzájomnej komunikácii** má žiak možnosť klásť otázky alebo zdôvodniť svoj prístup. Túto formu odporúčame príležitostne kombinovať aj so **sebahodnotením žiaka**.

Nevyhnutnou formou hodnotenia je aj **škálovanie formou známok**, porovnateľné so známkovaním, aké sa používa v iných predmetoch vyučovaných na škole. Školy najmä v prvom ročníku primárneho vzdelávania používajú rôzne formy hodnotenia. Odporúčame hodnotenie výtvarnej výchovy na ZŠ primerane zosúladiť so spôsobom hodnotenia ostatných predmetov.

Hodnotíme (od 2. ročníka) **škálou od 1 do 5**, pokiaľ škola nepoužíva na hodnotenie iný systém (slovné hodnotenie a pod.). **Nie je nutné známkovať každú prácu** a každý výkon žiaka. Je na voľbe učiteľa, ktoré úlohy bude hodnotiť, aby poskytl žiakovi i prostrediu dostatočný obraz o jeho kvalitách a vývoji. Odporúčame však, aby žiak bol hodnotený z úloh v rámci rozličných metodických radov, aby bola vyváženosť výkonu žiaka, nakoľko môžu byť rozdiely vzhľadom na rôznorodosť záujmov a schopností žiakov.

Kritériá hodnotenia

Učiteľ má brať **ohľad na to**, že výtvarný prejav súvisí s fantáziou, seba projekciou, záujmami a intímnym svetom žiaka a že toto hľadisko sa bude prejavovať aj v jeho riešení výtvarných úloh iniciovaných učiteľom. Preto sa pri hodnotení musí **vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií**, ktoré by sa mohli necitlivo dotknúť osobnostného zamerania žiaka.

Uprednostňujeme osobný, diferencovaný prístup. Predložené kritériá sú orientačné, učiteľovi poskytujú štruktúru analýzy jednotlivých hľadísk uplatniteľných na činnosť žiaka v rámci výtvarnej výchovy. Výsledok výtvarných činností (artefakt) nie je jediným predmetom hodnotenia, ale učiteľ zvažuje všetky nižšie vymenované kritériá.

Výsledok výtvarnej činnosti je síce dôležitý, u žiaka naň vzniká obyčajne citová väzba – spokojnosť dieťaťa s vlastným výkonom, čo ho následne motivuje pre ďalšiu výtvarnú prácu a udržiava jeho záujem o seba vyjadrovanie. Je teda potrebné, aby učiteľ k nemu zaujímal stanovisko. Okrem neho treba hodnotiť, a niekedy aj uprednostniť, proces výtvarných činností, pretože práve v rámci tohto procesu dochádza k formácii osobnosti žiaka a k získavaniu kompetencií – k napĺňaniu cieľov výtvarnej výchovy.

Kritériá hodnotenia sú vypracované v súlade s ročníkovými kompetenciami a je

potrebné, aby učiteľ pri hodnotení mal tieto kompetencie a ich postupné dosahovanie na zreteli.

Učiteľ u žiaka hodnotí, primerane veku:

a) priebeh vytvárania postojov:

- **prístup** k činnostiam z hľadiska tvorivosti, t. j. uplatnenie vlastných inovatívnych nápadov a vlastného zamerania pri realizácii edukačnej úlohy,
- **otvorenosť** voči experimentovaniu, skúšanie iných, svojských riešení,
- **cieľavedomosť** riešení,
- **záujem** o činnosti v rámci edukačných úloh a prípravy pomôcok,
- **schopnosť** spolupracovať,
- **schopnosť** zaujímať stanoviská k výsledkom svojej práce a práce spolužiakov;

b) priebeh získavania zručností a spôsobilostí:

- **technické zručnosti** (ovládanie požadovaných nástrojov, materiálov a technických operácií s nimi),
- **formálne zručnosti** (vyjadrovanie sa prostredníctvom výtvarného jazyka),
- **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **vnímania a prežívania**,
- **mentálne spôsobilosti** na úrovni rozvoja **predstavivosti a fantázie**,
- **mentálne spôsobilosti** na **úrovni myslenia** (vlastné témy, koncepcie, návrhy; schopnosť analyzovať a syntetizovať, pomenovať procesy, interpretovať zážitky);

c) priebeh získavania vedomostí:

- **znalosti** oblastí vizuálnej kultúry a výtvarného umenia súvisiacich s preberanými edukačnými úlohami,
- **pochopenie** výtvarného diela a schopnosť interpretovať ho,
- **znalosť** materiálov, techník, médií a procesov ich používania;

d) schopnosť realizácie výsledného artefaktu.

Orientačný opis naplnenia kritérií vo vzťahu ku škále hodnotenia
výtvarnej výchovy v 2. – 4. roč. ZŠ *

stupeň hodnotenia	opis kritérií	poznámka
výborný	Žiak spĺňa kritériá (a – d) na vynikajúcej úrovni: • žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu, • žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry, • žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni, • žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií, • žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky, • žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách), • žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných, • žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.	proporcie medzi jednotlivými kritériami zvažuje učiteľ podľa individuálnych daností žiaka
chválitebný	Žiak v podstate spĺňa kritériá 1. stupňa hodnotenia ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.	
dobrý	Žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilitu, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.	
dostatočný	Žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.	
nedostatočný	Žiak nespĺňa kritériá, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje	neodporúčame

	vyučovací proces.	používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch (napr. zámerné negovanie vyučovacieho procesu)
--	-------------------	--

Učiteľ by sa mal vyvarovať paušálnych súdov a šablónovitých kritérií, nakoľko výtvarný prejav, ako aj vyjadrovacia úroveň žiakov v jednotlivých ročníkoch základnej školy majú veľmi širokú škálu, mnohokrát sú tu rozdiely vo vyjadrovacích schopnostiach v rozmedzí 2. a 3. ročníka, ale to nemusí znamenať nižšiu tvorivosť a výtvarnú kvalitu práce žiaka. Je potrebné, aby učiteľ primerane hodnotil výtvarné prejavy detí zo sociálne zaostalého prostredia, ako aj integrovaných detí s dyslexiou, dyskalkúliou a pod.

Vzdelávacia oblasť	Umenie a kultúra
Názov predmetu	Hudobná výchova
Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	1 hodina
počet voliteľných hodín	0 hodín
Dátum poslednej zmeny UO	1.9. 2009
UO vypracoval	Mgr. Elena Šinská

Ľ Charakteristika a obsah predmetu

Rozmanité aktivizujúce hudobné činnosti a v rámci nich spev ako najprirodzenejší hudobný prejav detí mladšieho školského veku sú relevantnými prostriedkami na rozvíjanie kľúčových spôsobilostí vymedzených v prvej časti učebných osnov HV na primárnom stupni vzdelávania. Centrálné postavenie v hudobných činnostiach majú vokálno-intonačné a sluchové činnosti, ktoré sa realizujú

Ľ -v esteticko-výchovnej práci s piesňou. Metódy osvojovania piesní položia základy uvedomenia si vlastnej kultúrnej identity a kultúrno-historického povedomia. Výber piesní a zvolené metodické postupy majú viesť žiakov k tomu, aby svoje estetické zážitky z vnímania umeleckých diel (kam patria aj piesne) vedeli verbalizovať a pri elementárnom rozbere, osvojovaní a precítenej interpretácii piesní si veku primerane vytvárali vlastné názory a postoje v rámci systematicky premyslenej vokálno-intonačnej a sluchovej výchovy, ktorá uprednostňuje hravý spôsob získavania intonačných a sluchových zručností – čo predstavuje základ rozvíjania hudobných schopností – predpokladu úspešnej realizácie všetkých hudobných činností. Nebojte sa intonovať! Vzhľadom na znížený počet hodín HV v sekundárnom vzdelávaní je intonačná a sluchová výchova veľmi dôležitá, lebo na primárnom stupni vzdelávania získané hudobné

schopnosti (najmä hudobná predstavivosť, hudobná pamäť, hudobné myslenie) predurčujú úspešnosť uvedomeného vnímania hudby vo vyšších ročníkoch. Treba však poznamenať, že zámerom vokálno-intonačných činností v 3. ročníku nie je spev z nôt, ale efektívne rozvíjanie hudobných schopností každého žiaka, čo zároveň zefektívni aj rozvoj ich všeobecných schopností a formuje celistvú osobnosť,

Ÿ

Ÿ - v rámci hlasovej výchovy, kde žiaci získavajú základné spevácke zručností

Ÿ

Ÿ V 3. ročníku sú na dôležitom mieste *hudobno-pohybové a inštrumentálne činnosti*, ktoré vhodne aktivizujú žiakov a zároveň by mali plniť aj relaxačnú a regeneračnú funkciu pri uvoľňovaní napätia, ktoré vzniká u žiakov počas náročného a pomerne dlhého pobytu v škole, kde musia často nepohnute sedieť. Veľkým pozitívom týchto hudobných činností je, že umožňujú deťom experimentovanie s hudbou. Hudobno-pohybová výchova v 3. ročníku popri tanečno-pohybových hrách a jednoduchých ľudových tancoch počíta aj s pohybovou reakciou na počúvanú hudbu, čo „odľahčuje“ a zefektívňuje rozvíjanie hudobného myslenia. Detské hudobné nástroje poskytujú deťom radosť zo sebarealizácie, z individuálneho a kolektívneho elementárneho muzicírovania. Utvárajú atmosféru pesničky, sú vhodne využité na elementárnu tvorivosť aj ako prostriedok výchovy k uvedomenému počúvaniu hudby. Prostredníctvom *percepčných činností* žiaci 3. ročníka pri tvorivo zameranom počúvaní hlbšie prenikajú do štruktúry veku primeraných hudobných diel. Toto práve optimalizuje zapojenie pohybu a detských hudobných nástrojov do počúvania (napr. „podporenie“ dôležitej hudobnej myšlienky prostredníctvom detského hudobného nástroja).

Organizácia

Vyučovací predmet sa vyučuje od 1. ročníka s časovou dotáciou 1 hodina týždenne, 33 hodín ročne

Miesto realizácie

kmeňova učebňa

vonkajšie priestranstvo školy

Ciele predmetu

Cieľom je prostredníctvom:

- poznania a precítenej interpretácie slovenských ľudových piesní, pochopením úlohy ľudovej piesne v živote človeka a spoločnosti si osvojiť hudobný materinský jazyk a takto prispieť rozvíjaniu kultúrnych kompetencií žiakov,
- poznania slovenského zvykoslovia, vlasteneckých piesní, umeleckého spracovania ľudových piesni hudobnými skladateľmi, minulej a súčasnej podoby ľudových piesní, získať základy národnej identity a vlastenectva,
- postupného poznávania umeleckých artefaktov ich chápať ako prirodzenú súčasť svojho života.

Kognitívne ciele

- poznávať svet zvukov a hudby na báze a princípoch detskej hry a jej roznych foriem (senzomotorická, napodobňujúca, námetová, funkčná, fantastická a pod.),
- prostredníctvom hudobných aktivít postupne získať elementárne základy hudobných vedomostí, hudobného jazyka, výrazových prostriedkov, učiť sa s nimi tvorivo pracovať a využívať ich ako prostriedok komunikačný a sebavyjadrovací bez nároku na definíciu pojmov,
- prispievať k rozvoju osobnosti žiaka, k rozvíjaniu hudobnosti (hudobných schopností) prostredníctvom komplexných, navzájom prepojených a nadväzujúcich hudobných činností,
- zvládnuť postupný prechod od spontánnych a napodobňujúcich hudobných hier k hrám s pravidlami, k zámernej práci s hudobným materiálom,
- poznávať zákonitosti tvorby hudobných diel, vybrané umelecké diela tak, aby vzhľadom na mieru svojich skúseností žiaci chapali, rozpoznávali a interpretovali výpovede predložených, veku primeraných umeleckých diel,
- získať základy hudobného myslenia, elementárne základy hudobno-estetického vedomia v sústave hudobných vedomostí a vkusových postojoch.

Socioafektívne ciele

- uvedomovanie si a rozlišovanie mravných a estetických hodnôt, otvorenosť a tvorivosť,
- empaticky pristupovať k precítaniu a pochopeniu umeleckých diel a asertívne vyjadrovať vlastne názory a postoje,
- bez predsudkov pristupovať k vnímaniu a rozširovaniu umeleckých hodnôt rôznych kultúr,
- získať schopnosti spolupracovať v tíme, vedieť plánovať, propagovať, realizovať i prezentovať vlastnú prácu i skupinové projekty,
- chápať umenie v jeho mnohorakých podobách a súvislostiach nielen ako ušľachtilý spôsob vyplňania voľného času, ale aj ako prostriedok skvalitnenia a skultúrnienia svojho života.

Psychomotorické ciele

- na základe získaných zručností žiaci dôkazu na primeranej úrovni realizovať svoje hudobné predstavy v súčinnosti s výtvarnými, pohybovými a literárnymi a integrovať ich v individuálnych alebo skupinových projektoch,
- dokázať zostavovať auditívne, vizuálne i dramatické prvky.

Základným zámerom hudobnej výchovy je rozvíjať kľúčové kompetencie tak, aby sa:

- rozvíjať citový svet žiakov,
- formovali mravne vzťahy žiakov k prostrediu v škole a v rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života,
- vychovali žiaci hrdí na vlastne slovenské kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti a podieľaním sa na ňom,
- vhodne a nenásilne spájala hudba s prejavmi iných umení – s poéziou, výtvarnými dielami, tancom,
- vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči, tolerantní k iným kultúram a názorom, bez nekritického podliehania módnym vlnám, reklame a subkultúre.

Kľúčové kompetencie

1. Aby sa rozvíjal citový svet žiakov, vychovávali vnímaví, aktívni poslucháči.
2. Aby sa formovali mravné vzťahy žiakov k prostrediu v škole a rodine, pozitívne vzťahy k prírode, ku všetkým prejavom života, rešpektovali ľudské práva.
3. Aby sa vychovali žiaci hrdí na vlastné kultúrne bohatstvo a históriu, s kladným vzťahom ku kultúrnemu životu spoločnosti, podieľaním sa na ňom, tolerantní k iným kultúram a názorom.

4. **Vokálno intonačné činnosti**

Zvládnuť základy speváckeho dýchania, správne nasadenie tónu, artikuláciu spoluhlások a koncoviek. Vedieť zaspievať dvojhlasný

kánon a jednoduchý ostinátny dvojhlas. Poznať a správne realizovať hodnoty nôt vyskytujúcich sa v piesňach, realizovať rytmické

tvorenie. Dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní, vyvodiť charakteristické výrazové prostriedky. Intonácia v priestore 1. – 8.

(bez 7. stupňa) a dolného 5. stupňa podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore

Ÿ

Inštrumentálne činnosti

Uvedomene rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte. Vedieť tvoriť ostinátne sprievody zodpovedajúce charakteru piesní.

Zdokonaľovať sa v technike hry na detských hudobných nástrojoch.

Ÿ

Hudobno-pohybové činnosti

Ÿ

Vedieť zatancovať jednokročku, dvojkročku, mazúrku, základný polkový krok, zostaviť z krokov jednoduchý tanec, rešpektujúci formu

Ÿ

piesne a kultivované telesné pohyby. Dokázať vyjadriť obsah piesní a skladieb pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu.

Ÿ

Taktovať 2- a 3-dobý takt

Ÿ

Percepčné činnosti

Ÿ

Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Dokázať verbalizovať, výtvarne

Ÿ

vyjadriť hudobné zážitky.

Ÿ

Hudobno-dramatické činnosti

Prežívaním modelových situácií pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi

životnými situáciami. Rešpektovať názory iných a stáť si za svojimi riešeniami. Vedieť transformovať v hudobných činnostiach získané

vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch.

Uplatnenie prierezových tém

OSR – Osobnostný a sociálny rozvoj

ENV – Environmentálna výchova

MEV – Mediálna výchova

MUV – Multikultúrna výchova

DOV – Dopravná výchova

OŽZ – Ochrana života a zdravia

PPZ – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
-----------------------------------	------------------------	--------------------------	--------------------------	--------------------

Zvládnuť základy spevského dýchania, správne nasadenie tónu, zaspievať dvojhlasný kánon, poznať a správne realizovať hodnoty nôt, dokázať určiť náladu a hlavnú myšlienku piesní. Intonácia v priestore 1. – 8. /bez 7. St./ a dolného 5.st. podľa fonogestiky a písmenkových nôt, elementárne tvorenie v tomto priestore.		Vokálno-intonačné činnosti Slovenské ľudové piesne, piesne susedných národov, detské tanečné piesne súčasných autorov v rozsahu c1 – d2. Krátke hlasové , intonačno-rytmické a sluchové cvičenia Hudobné hry Dramatická výchova Dýchacie a relaxačné cvičenia.	Zaspievať minimálne 15 piesní čisto so správnym výrazom, ktoré sú základom ovládania hudobného jazyka. Intonovať podľa ruky diatonické durové postupy.	
Rozlišovať rytmické hodnoty a ich vzťahy v takte, tvoriť sprievody k piesňam. Zdokonaľovať sa v technike hry na detské hudobné nástroje.		Inštrumentálne činnosti Sprievod k piesňam. Jednoduché rytmické hry a cvičenia Mediálna výchova CD s ukážkami	Hrať rytmické motívy, jednoduché sprievody k piesňam správne zvoleným detským hudobným nástrojom. Zdôrazniť dôležité hudobné myšlienky v počúvanej skladbe.	
Jednokročka, dvojkročka, polkový krok, vyjadriť obsah piesní pohybom. Elementárna pohybová improvizácia na hudbu, taktovať 2- a 3-dobý takt.		Hudobno-pohybové činnosti Stvárňovanie hudby pomocou pohybu – tanec. Jednoduché tance Mediálna výchova	Pohybom správne reagovať na hudbu. Zatancovať jednoduchý čardáš, mazúrku.	

		Klenoty ľudovej hudby. Hudba iných národov		
Poznať kontrast, návrat, totožnosť, podobnosť a odlišnosť hudobných myšlienok v hudobnej skladbe. Verbalizovať, výtvarne vyjadriť hudobné zážitky.		Percepčné činnosti Inštruktívne skladby skladateľov 20. a 21. storočia Mediálna výchova CD s nahrávkami skladieb. . Výtvarná výchova	Určiť minimálne 6 hudobných skladieb podľa sluchu, dokázať vystihnúť ich náladu a odhaliť dominujúce výrazové prostriedky.	
Pociťovať spojenie hudobno-dramatického prejavu s reálnymi životnými situáciami, Transformovať v hudobných činnostiach získané vedomosti a skúsenosti pri realizácii improvizácie v hudobno-dramatických etudách a celkoch		Hudobno-dramatické činnosti Hudobno-dramatické etudy, hry, jeden hudobno- dramatický celok Mediálna výchova Osobnostný a sociálny rozvoj	Vytvoriť jednoduchý príbeh s hudobným vyjadrením. Realizovať minimálne 1 hudobno-dramatickú etudu /celok/.	

Kritéria hodnotenia predmetu

Žiak je v priebehu školského roka hodnotený v zmysle metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka schválených MŠ SR. Bude hodnotený priebežne, bude používané sumatívne aj formatívne hodnotenie žiaka.

Predmet HV je klasifikovaný na vysvedčení známkami. Prospech žiakov sa klasifikuje nasledovnými stupňami: 1 – výborný, 2 – chválitebný, 3 – dobrý, 4 – dostatočný, 5 – nedostatočný. Pri hodnotení uplatňuje učiteľ voči žiakom primeranú náročnosť pričom zohľadňuje ich individuálne osobitosti. Cieľom je dôraz na nonkognitívnu zložku výchovno–vzdelávacieho procesu s dôrazom na sebauvedomovanie, sebavýchovu a sebareflexiu osobnosti žiaka a kultivovanie jeho citu, porozumenia a solidarity pre ochranu prírody i kultúrnych hodnôt. Dôležitou súčasťou je utváranie vlastných postojov prostredníctvom rozmanitých činností.

Vzdelávacia oblasť	Zdravie a pohyb
Názov predmetu	Športová príprava

Stupeň vzdelania	ISCED 1
Ročník	tretí
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Z toho počet hodín ŠVP	0 hodín
počet voliteľných hodín	1 hodina
Dátum poslednej zmeny UO	1. september 2010
UO vypracoval	Mgr. Daniela Luptáková

1. Charakteristika učebného predmetu

Športová príprava v III. ročníku primárneho vzdelávania prirodzene nadväzuje na elementárne teoretické a praktické vzdelanie z telesnej výchovy v tomto ročníku, ako aj na športovú prípravu II. ročníka, pričom upevňuje a prehľbuje možnosti správneho telesného, funkčného a pohybového vývinu žiakov. Zároveň je v kontinuálnom vzťahu k športovej príprave sekundárneho stupňa, ktorá je v športových triedach podľa podmienok a tradícií našej školy zameraná predovšetkým na volejbal, atletiku a stolný tenis. Lokalita školy poskytuje žiakom možnosť absolvovať rôzne pohybové aktivity a sezónne činnosti v prírode.

Tento učebný predmet umožňuje dôkladnejšie pracovať s pohybovo nadanými deťmi a pestovať v nich športové ambície. Výberom vekuprimeraných hier a cvičení pripravuje žiakov na mnohé telovýchovné a športové súťaže riadené príslušnými orgánmi (gymnastika, atletika, vybíjaná...). Diferencovaná realizácia obsahu podnecuje aj menej vyspelých a zdravotne oslabených žiakov k rôznym telovýchovným a športovým činnostiam.

Významnú úlohu plní aj kompenzačná funkcia športovej prípravy v edukačnom procese, hlavne ako prevencia jednostranného telesného i psychického zaťaženia. Kladne vplýva na zdravie, celkovú zdatnosť a pohybovú výkonnosť detí. Pravidelná realizácia aktivít v týždennej hodinovej dotácii tohto predmetu výrazne prispieva k odstraňovaniu nesprávnych návykov v držaní tela. Intenzívnejšie upevňuje kultivovaný

pohybový prejav detí. Postupnou automatizáciu správnych pohybových a hygienických návykov prispieva k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a ochrany zdravia. Ponúka hudobno-pohybové aktivity s dôrazom na rozvoj pohybovej improvizácie, kreativity a vizualizácie. Hlbšie formuje pozitívny vývin osobnosti žiaka v oblasti psychickej, sociálnej, či morálnej a napomáha vytvárať jeho hodnotový systém.

2. Uplatnenie prierezových tém

V rámci predmetu športová príprava v 3. ročníku budeme vyučovať

- environmentálnu výchovu,
- mediálnu výchovu,
- multikultúrnu výchovu,
- ochranu života a zdravia,
- osobnostný a sociálny rozvoj,
- tvorbu projektu a prezentačné zručnosti.

Cieľ a kľúčové kompetencie	Tematický celok	Obsahový štandard	Výkonový štandard	Počet hodín
– viesť k formovaniu pozitívnych vzťahov k realizovaným telovýchovným a športovým činnostiam, – diferencovane zameriavať činnosti pre pohybovo talentovaných, tiež pre menej vyspelých a zdravotne oslabených žiakov, – rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu), iniciatívnosť a podnikavosť	1. základné lokomócie a nelokomočné pohybové zručnosti	poznať: – základné lokomócie a vedieť ich pomenovať, – základné poradové cvičenia a vedieť ich pomenovať, – význam základných lokomócií, poradových a gymnastických cvičení, – elementárnu terminológiu (názvoslovie) gymnastických polôh, pohybov a cvičení, – základné pravidlá atletických a gymnastických súťaží, – zásady bezpečnosti a hygieny pri týchto cvičeniach.	– vedieť proporcionálne rozvíjať pohybové schopnosti prostredníctvom základných lokomócií a nelokomočných zručností (s akcentom na senzitivné obdobia), – na podnet vykonávať základné polohy a pohyby tela a jeho častí, – vykonávať pohyby okolo rôznych osí tela (obraty, prevaly a pod.), – mať osvojené techniky skokov..., – mať osvojené základné lokomócie v rôznych obmenách a v rôznom priestore, – mať osvojené základy techniky behov, skokov, hodu	13
– zvyšovať úroveň telesnej zdatnosti a pohybovej výkonnosti, – rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu), spoločenské a občianske kompetencie, kultúrne povedomie a vyjadrovanie, schopnosť učiť sa	2. manipulačné, pohybové a prípravné športové hry	ovládať a vedieť pomenovať : – základné herné činnosti jednotlivca v MH, PH, PŠH, – základné informácie o hrách a súťažiach, význame súťaživosti v športe, – správnu techniku základných herných činností jednotlivca, – poznatky o správnej manipulácii s herným náčiním, – poznatky o základných pravidlách realizovaných hier, – poznatky o zásadách kultúrneho správania sa na športových podujatiach, – zásady bezpečnosti a hygieny pri hrách	– vedieť uplatniť správnu techniku manipulácie s náčiním	12
– pozitívne ovplyvňovať zdravotný stav; telesný, pohybový a funkčný vývin žiakov, – prispievať k upevňovaniu návyku správneho držania tela a kultivovanému pohybovému prejavu, – rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu), digitálnu kompetenciu	3. kreatívne a estetické pohybové činnosti	poznať a vedieť pomenovať: – jednotlivé druhy cvičení a hier, pohybových výrazových prostriedkov tvorivej dramatiky, rytmiky, tanca, – správnu techniku jednoduchých cvičení, pohybov i nadväzovaných pohybových motívov tanca, rytmiky a tvorivej dramatiky, – správne držanie tela, polohy tela a jeho častí, pohyby tela a jeho častí v kontexte so slovným alebo hudobným podnetom	– dokázať zladiť pohyby s rytmom, ktorý je navodený slovom, hudbou	5
– pripravovať žiakov na telovýchovné a športové súťaže, – rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu), komunikáciu v materinskom a cudzom jazyku	4. psychomotorické cvičenia a hry	získať: – elementárne poznatky o ľudskom tele (časti tela, vnútorné orgány) pri pohybovej činnosti, – návyky správneho držania tela, poznať a vedieť pomenovať polohy a pohyby tela a jeho častí, – zásady bezpečnosti, hygieny a psychohygieny pre zdravie	– vedieť vnímať prejavy vlastného tela pri pohybe	5

– upevňovať pohybové a hygienické návyky, – dodržiavať bezpečnosť pri pohybe, – rozvíjať pohybovú gramotnosť (pohybovú kompetenciu), matematickú kompetenciu a základné kompetencie v oblasti vedy a techniky	5. aktivity v prírode a sezónne pohybové činnosti	– turistika a pohyb v letnej prírode – elementárne poznatky o význame turistiky, jej druhoch a spôsoboch, pešia turistika a pobyt v prírode – základné zručnosti, informácie o možnostiach aplikácie turistiky vo voľnom čase, – aktivity a hry so sánkami, klzákmi, hry so snehom a na snehu, elementárne poznatky o význame lyžovania, informácie o možnostiach aplikácie lyžovania vo voľnom čase, – kĺzanie a hry na ľade, elementárne poznatky o význame korčuľovania, informácie o možnostiach aplikácie korčuľovania vo voľnom čase, – bicyklovanie – elementárne poznatky o význame bicyklovania, informácie o možnostiach bicyklovania vo voľnom čase	– dokázať uplatniť správnu techniku chôdze v rôznom teréne, na rôznom povrchu, uplatniť správnu techniku pohybu vpred, brzdenie, zastavenie	4
---	--	---	---	---